

2. marts 2018

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 13. marts 2018

- 1) Indberetningspligt ifm. grænseoverskridende skattearrangementer
 - *Generel indstilling*
 - KOM(2017)335 2
 - Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 2) Bankpakken – Revision af EU's kapitalkravsregler (CRR/CRD IV)
 - *Generel indstilling*
 - KOM(2016)850 og KOM(2016)854 9
 - Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 3) Bankpakken - Ændring af direktivet om genopretning og afvikling af kreditinstitutter (BRRD) og forordningen om den fælles afviklingsmekanisme (SRMR)
 - *Generel indstilling*
 - KOM(2016)851 og KOM(2016)852 35
 - Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 4) Opfølgning på de landespecifikke anbefalinger fra 2017 og reformer vedr. produktivitet
 - *Politisk drøftelse*
 - KOM-dokument foreligger ikke 47
 - Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 5) Rådskonklusioner vedr. revisionsrettens rapport om makroudbalanceproceduren
 - *Rådskonklusioner*
 - KOM-dokument foreligger ikke 50
 - Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 6) Forberedelse af G20-finansministermøde i Buenos Aires, 19.-20. marts 2018
 - *Godkendelse af fælles EU-holdning*
 - KOM-dokument foreligger ikke 55
 - Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 7) Opdatering af EU's sortliste
 - *Status*
 - KOM-dokument foreligger ikke 60
 - Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet

Dagsordenspunkt 1: Indberetningspligt ifm. grænseoverskridende skattearrangementer

KOM(2017)335

1. Resume

Kommissionen har 21. juni 2017 fremsat forslag til ændring af Rådets direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbejde på beskatningsområdet (DAC). I forlængelse af tekniske drøftelser har formandskabet forelagt arbejdsgruppen for skattespørgsmål et kompromisforslag, som beskrives nedenfor.

Kommissionens forslag vil medføre, at EU-landene skal indføre regler, der forpligter skatterådgivere til at indberette oplysninger til de relevante nationale skattemyndigheder om visse grænseoverskridende skatteordninger, dvs. fx skattemodeller eller transaktioner, der implicerer flere lande, heraf mindst ét EU-land. Skatteordningerne skal indberettes, hvis de på baggrund af en række foruddefinerede kendetegn (såkaldte "hallmarks") vurderes at have som primært formål at facilitere skatteundgåelse. Det foreslås derudover, at EU-landenes nationale skattemyndigheder automatisk indbyrdes udveksler de modtagne oplysninger.

Af Kommissionens forslag fremgår endvidere, at EU-landene skal fastsætte sanktioner ved manglende eller mangelfuld indberetning af oplysninger, som er omfattet af nærværende oplysningspligt.

Regeringen ser positivt på forslaget. Forslaget er på linje med regeringens politiske aftale med alle Folketingets partier om styrket indsats mod international skatteunddragelse, hvor der bl.a. bliver sat fokus på skatterådgiveres ansvar.

2. Baggrund

I globalt regi og i EU har der gennem de senere år været stort fokus på at bekæmpe skatteundgåelse. OECD og G20 færdiggjorde i november 2015 de såkaldte BEPS-anbefalinger ("Base Erosion and Profit Shifting") om bekæmpelse af skatteundgåelse, og i EU er store dele af BEPS-anbefalingerne implementeret med bl.a. skatteundgåelsesdirektivet af 20. juni 2016.

BEPS-anbefaling nr. 12 vedrører oplysningspligt, "mandatory disclosure", der nærmere beskriver en rammemodel for en tidlig oplysningspligt for visse grænseoverskridende skatteordninger. Oplysningspligten skal forpligte skatterådgivere til at informere de nationale myndigheder om skattearrangementer med udvalgte kendetegn, mhp. efterfølgende informationsudveksling mellem OECD-landene og identifikation af og tiltag mod skadelige skattekonstruktioner.

Som led i EU's løbende fokus på generelt at sikre mere fair og effektiv beskatning, herunder selskabsbeskatning, meddelte Kommissionen i juli 2016, at man ville overveje, hvordan tilsyn med og transparens omkring skatterådgivere kunne øges, herunder med inspiration i OECD-anbefalingen om mandatory disclosure som led i BEPS.

Visse EU-lande (IE, PT og UK) har allerede iværksat nationale tiltag, der mere eller mindre svarer til Kommissionens forslag. Danmark har ikke iværksat nationale tiltag på området, men alle Folketingets partier indgik 17. maj 2017 en aftale om styrket indsats mod international skatteunddragelse, hvor ét element i aftalen er øget fokus på skatterådgiveres ansvar og muligheden for at indføre en indberetningspligt for skatterådgivere.

Den øgede fokus på transparens om skatterådgivere skyldes bl.a. forskellige lækasager, som fx "Panama Papers" og "Paradise Papers". Nærmere analyser af disse sager peger bl.a. på, at skatterådgivere spiller en vigtig rolle i forbindelse med skatteundgåelse ved at rådgive om – og bidrage til at implementere – skatteordninger, der gør brug af skattely. Sagerne har derfor i særlig grad understreget behovet for mere gennemsigtighed i forhold til, hvorledes skatterådgivere faciliterer skatteordninger til klienter, der har til formål at fremme skatteundgåelse.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 115 og skal behandles efter den særlige lovgivningsprocedure, som kræver enstemmighed i Rådet og høring af Europa-Parlamentet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag indebærer, at EU-landene skal indføre regler, der forpligter rådgivere¹ til at indberette oplysninger om bestemte grænseoverskridende skatteordninger² til de relevante skattemyndigheder i det EU-land, hvor kunden har hjemme. Oplysningerne skal herefter udveksles automatisk mellem EU-landenes skattemyndigheder.

Formålet er at sikre, at man gennem en indberetningspligt på et tidligt tidspunkt kan identificere og få information om grænseoverskridende skatteordninger, der vurderes at have som primært formål at facilitere skatteundgåelse. Formålet er endvidere at give Kommissionen og EU-landene oplysningsgrundlag, som kan danne basis for nye lovgivningstiltag med henblik på fremadrettet at lukke smuthuller i lovgivningen for sådanne skatteordninger. Målet er i øvrigt, at forslaget skal have en præventiv effekt, idet den foreslåede indberetningspligt kan virke afskrækkende for dem, der overvejer at etablere grænseoverskridende skatteordninger med henblik på skatteundgåelse.

Indberetningspligten vil omfatte grænseoverskridende skatteordninger, der på baggrund af en række foruddefinerede kendetegn (såkaldte "hallmarks"), vurderes at have som primært formål at facilitere skatteundgåelse.

¹ Ifølge direktivudkastet er en rådgiver enhver fysisk eller juridisk person, der udvikler, markedsfører, organiserer eller gennemfører implementeringen af de skattemæssige elementer i en grænseoverskridende ordning, fx en forretningsmodel eller en transaktion.

² Med grænseoverskridende skatteordninger forstås skattearrangementer, fx transaktioner, forretningsmodeller eller skattekonstruktioner, der kan have en skattemæssig indvirkning på mere end ét land og mindst ét EU-land, eller som involverer parter med aktiviteter i mere end ét land, og mindst ét EU-land. Med land menes formelt set jurisdiktion, da der fx i UK er flere skattejurisdiktioner.

Kommissionens forslag indeholder et annek IV, der oplister konkrete kendetegn³, jf. bilag 1. Kendetegnene har til formål at identificere skatteundgående adfærd, og er bl.a. baseret på de oplysninger om skatteundgåelsesteknikker, der er kommet frem som følge af forskellige lækagesager, fx senest ”Panama Papers” og ”Paradise Papers”. Kendetegn kan fx være, at skatteordningerne indeholder fortrolighedsklausuler, eller at skatterådgiverens aflønning afhænger af den skattemæssige fordel, klienten opnår som følge af rådgivningen. Et kendetegn kan også være, at der i skatteordningen indgår fradragsberettigede transaktioner med andre koncernenheder i jurisdiktioner på EU’s fælles sortliste. Ligeledes foreslås indberetningspligten også at omfatte skatteordninger, hvori der indgår fradragsberettigede transaktioner med jurisdiktioner med særlig lav selskabsskattesats..

Er mindst ét sådan kendetegn til stede i ordningen, skal den indberettes. Indberetningspligten omfatter oplysninger om rådgiverens og skatteyderens (klientens) identitet samt nærmere oplysninger om indholdet af den konkrete grænseoverskridende ordning, fx hvilke EU-lande den vedrører.

For så tidligt som muligt at kunne opdage og derved sætte ind over for skatteordninger, som har til formål at facilitere skatteundgåelse, foreslås det, at indberetningspligten i udgangspunktet indtræder, inden den pågældende ordning tages i brug. Kommissionen foreslår på den baggrund, at rådgiverens indberetningspligt forfalder 5 dage efter, at ordningen er blevet gjort tilgængelig for skatteyderen (der vil typisk gå et stykke tid mellem, at ordningen bliver gjort tilgængelig for skatteyderen, til den tages i brug).

I de tilfælde hvor rådgiveren ikke kan afgive oplysningerne, fx som følge af tavshedspligt eller som følge af, at rådgiveren ikke er etableret i EU og således ikke er omfattet af indberetningspligten⁴, vil oplysningspligten påhvile skatteyderen. Det gælder også i de tilfælde, hvor der ikke er nogen selvstændige skatterådgivere involveret i etableringen af en grænseoverskridende ordning, fordi en skatteyder selv udtænker og gennemfører denne.⁵ Oplysningsfristen er da 5 dage fra det tidspunkt, ordningen tages i brug.⁶

Med henblik på at sikre størst mulig vidensdeling om de indberettede oplysninger om de anmeldte grænseoverskridende skatteordninger foreslår Kommissionen, at oplysningerne bliver genstand for automatisk udveksling mellem EU-landenes nationale skattemyndigheder. Kommissionen foreslår, at dette sker ved, at de enkelte lande i forbindelse med modtagelsen af oplysningerne indsender disse til en

³ Kommissionens forslag gav Kommissionen delegerede beføjelser til løbende at opdatere listen af konkrete kendetegn i lyset af mulig ny information om skatteundgåelsesteknikker. Denne delegation indgår dog ikke i det nuværende kompromisforslag

⁴ Rådgivere, der i skattemæssig henseende er hjemmehørende i et EU-land, har et fast driftssted i et EU-land, er etableret i eller er reguleret under lovene i et EU-land eller er registreret som yder af juridisk eller skattemæssig rådgivning i et EU-land er omfattet af indberetningspligten. Rådgivere etableret uden for EU vil i sagens natur ikke i samme omfang kunne pålægges indberetningspligter gennem EU-regler.

⁵ Eksempelvis en virksomhed, som gennem sine egen, interne rådgivningsafdeling har designet den pågældende forretningsmodel

⁶ Baggrunden for denne forskel i tidspunktet for indberetningspligtens indtræden er ikke nærmere uddybet i forslaget.

central database, hvorfra de andre landes nationale skattemyndigheder og delvist Kommissionen⁷ kan få adgang til disse.

Endelig foreslår Kommissionen, at EU-landene fastsætter de nødvendige bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i medfør af direktivforslaget.

Det bemærkes at der er tale om et minimumsdirektiv. EU-landene kan fx nationalt fastlægge yderligere kendetegn, der skal udløse indberetningspligt, hvis de ønsker dette.

Det nyligt fremsatte kompromisforslag præciserer Kommissionens oprindelige forslag særligt med hensyn til annekset IV, der oplister relevante kendetegn. Derudover forlænges fristen for, hvornår informationsudvekslingen skal påbegyndes, og det gøres klart, at en myndigheds manglende reaktion på en given grænseoverskridende skatteordning ikke er en tilkendegivelse af skatteordningens gyldighed.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal høres i overensstemmelse med TEUF art. 115.

Der forventes en udtalelse fra Europa-Parlamentet i starten af marts 2018.

5. Nærhedsprincippet

Grænseoverskridende skatteundgåelse bekæmpes bedst på EU-niveau og internationalt, hvilket bestyrkes af, at nationale initiativer har vist sig kun at have begrænset effekt. Gennem fælles regulerende tiltag, fx oplysningspligt, vil man kunne forhindre en skævvridning af konkurrencen samt undgå smuthuller for skatteundgåelse. Kampen mod skatteundgåelse sikres derfor bedst ved et fælles regelsæt for indberetningspligt for skatterådgivere. Endvidere vil der gennem regler om udveksling af de modtagne oplysninger mellem EU-landene kunne opnås et større vidensniveau i de enkelte EU-lande, end der kan opnås gennem nationale regler, hvormed et fælles regelsæt vil være mere effektivt til at bekæmpe skatteundgåelse end nationalt baserede regelsæt. Regeringen vurderer derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

For uddybende vurdering henvises til regeringens reviderede grund- og nærhedsnotat, som blev oversendt 22. november 2017.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget berører regelområder, som i dag ikke er reguleret ved national lovgivning i Danmark.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

⁷ Da Kommissionen modsat de enkelte EU-lande ikke opkræver eller inddriver skat, har Kommissionen af databeskyttelse hensyn ikke adgang til samtlige oplysninger om konkrete skatteydere og -rådgivere.

Det er ikke umiddelbart muligt at lave et nærmere skøn over de statsfinansielle konsekvenser af forslaget.

I det omfang forslaget gør det muligt at gribe ind over for eller har en afskrækkende effekt på fysiske og juridiske personer, der ellers ville have indgået i skatteundgåelse, vil det kunne medføre et merprovenu. Såfremt forslaget medfører indsigt i specifikke grænseoverskridende skatteordninger, der derefter giver anledning til indførelse af fx nye værnsregler, vil det umiddelbart kunne have positive statsfinansielle konsekvenser, som vil blive vurderet nærmere i forbindelse med fremlæggelsen af eventuelle forslag.

Ifølge Kommissionens forslag ventes der ikke betydelige omkostninger forbundet med udvekslingen af information EU-landene imellem, da der i høj grad vil kunne gøres brug af eksisterende IT-løsninger til udveksling af skatteinformation i EU. Ifølge Kommissionen ventes begrænsede administrative byrder for skattemyndighederne til at håndtere indberetningspligten nationalt.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

De samfundsøkonomiske konsekvenser ventes at være positive, da forslaget medvirker til at mindske grænseoverskridende skatteundgåelse uden at skabe uforholdsmæssig store erhvervsøkonomiske eller administrative byrder.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Afhængigt af det endelige forslags indhold kan initiativet indebære administrative byrder for erhvervslivet, idet reglerne i videre omfang vil forpligte især rådgivere til at vurdere og indberette bestemte typer af oplysninger til EU-landenes nationale skattemyndigheder. Kommissionen forventer, at byrderne vil være begrænsede, bl.a. fordi de især falder på skatterådgivere, der netop er specialiserede i at sikre overholdelse af skattereglerne. Derudover er det gjort klart, hvem indberetningspligten falder på for at undgå dobbelt-indrapportering (og smuthuller). Endelig formidler skatterådgivere oftest allerede i dag skriftlige beskrivelser til potentielle kunder af enhver skatteordning, som de markedsfører⁸, og derfor vil de typisk kunne opfylde indberetningspligten uden væsentligt merarbejde ved at anvende sådanne beskrivelser i deres indberetninger.

Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER) har vurderet, at direktivforslaget vil medføre administrative konsekvenser i Danmark på under 4 mio. kr. årligt.

8. Høring

Direktivforslaget blev 30. juni 2017 sendt i høring i forbindelse med regeringens udarbejdelse af grund- og nærhedsnotat. Der henvises for høringssvar til revideret grund- og nærhedsnotat oversendt til Europaudvalget 22. november 2017.

⁸ Ikke alle skatteordninger markedsføres, herunder markedsføres skatteordninger skræddersyet konkrete kunder ikke.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes bred opbakning til forslaget fra EU-landene. Enkelte lande har dog på teknisk niveau udtrykt bekymring for, om fordelene ved forslaget opvejer de erhvervsøkonomiske og administrative byrder, ligesom der er drøftelser af den præcise formulering af de kendetegn, der skal udløse indberetningspligt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er positiv overfor direktivforslaget, som giver EU-landenes nationale skattemyndigheder endnu et instrument mod grænseoverskridende skatteundgåelse og mod udhuling af landenes skattegrundlag.

Forslaget kan medvirke til at øge gennemsigtigheden i forhold til skatteordninger, som har til formål at facilitere skatteundgåelse. Med forslaget øges muligheden for på et tidligt tidspunkt at opdage og evt. gribe ind over for skatteundgående adfærd, samt et bedre grundlag for at vurdere, om der er behov for ændringer af lovgivningen med henblik på at udforme passende nationale værnsregler.

Forslaget kan i øvrigt have en præventiv effektivitet, idet den foreslåede oplysningspligt kan virke afskrækkende på dem, der overvejer at etablere forretningsmodeller eller gennemføre grænseoverskridende transaktioner med henblik på skatteundgående adfærd.

Direktivforslaget ligger derudover i naturlig forlængelse af regeringens politiske aftale om skattely af 17. maj 2017. Aftalen er indgået med alle Folketingets partier og skal bidrage til at styrke indsatsen mod international skatteunddragelse. Det fremgår af aftalen, at der bl.a. vil blive sat fokus på skatterådgiveres ansvar, når de rådgiver om forretningsmodeller ved brug af skattely i udlandet. Der skal i den forbindelse ses på muligheden for at indføre en oplysningspligt, så opdagelsesrisikoen øges gennem en højere grad af åbenhed.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Revideret grund- og nærhedsnotat blev oversendt til Folketingets Europaudvalg 22. november 2017.

Bilag 1: Kendetegn, der udløser indberetningspligt

Med forslaget skal en skatteordning, der besidder mindst ét af de nedenstående kendetegn, indberettes. Kendetegn i kategori A og B skal dog kun udløse indberetningspligt, såfremt det kan påvises, at ét af de ”primære formål” med en skatteordning er at opnå en skattefordel. Det vurderes at være tilfældet, hvis det kan påvises, at ordningen forventeligt vil give en skattefordel.

Tabel 1

Kendetegn, der skal udløse indberetningspligt	
Det aktuelle kompromisforslag af 21. februar 2018	
A. Generelle kendetegn	
1	Skatteyder underlægges tavshedspligt om ordningen
	Skatterådgiver er berettiget til honorar, der fastsættes på basis af
2	a) størrelsen af den opnåede skattefordel, eller b) hvorvidt der drages en skattefordel af ordningen
3	Et skattearrangement, der indeholder tilstrækkelig grad af standardiseret dokumentation eller struktur, og som kan udbydes til mere end én skatteyder uden behov for væsentlig tilpasning.
B. Særlige kendetegn, som udløser indberetningspligt, hvis det kan påvises, at en given skatteordning forventeligt afstedkommer en skattefordel.	
1	Skatteyderen bruger tab til at mindske sin skatteforpligtelse, fx ved overførsel til en anden jurisdiktion eller ved at fremskynde brugen af tabene
2	Indtægt omdannes til kapital, gaver eller andre former for indkomst, der beskattes lavere
3	Cirkulære transaktioner, der inddrager mellemænd og ikke primært har kommercielle funktioner
C. Særlige kendetegn ifm. grænseoverskridende transaktioner	
Fradragsberettigede grænseoverskridende betalinger mellem mindst to indbyrdes forbundne parter, hvor mindst et af følgende forhold gør sig gældende:	
	a) Modtageren er ikke skattemæssigt hjemmehørende i nogen skattejurisdiktion
	b) Modtager er hjemmehørende i en skattejurisdiktion, men denne jurisdiktion
1	i) Optræder ikke selskabsskat, eller ii) Optræder selskabsskat på nul pct. eller til en lovbestemt sats, der er lavere end 35 pct. af den gns. lovbestemte selskabsskattesats i EU, eller iii) Optræder på EU's eller OECD's sortliste over ikke-samarbejdsvillige skattejurisdiktioner.
	c) Betalingen er omfattet af hel eller delvis skattefritagelse i en skattejurisdiktion, hvor modtager er hjemmehørende af skattemæssige årsager
	d) Betalingen er omfattet af fordelagtige skattearrangementer i en skattejurisdiktion, hvor modtager er hjemmehørende af skattemæssige årsager
2	Det samme aktiv afskrives i mere end én jurisdiktion
3	Mindst to skatteydere kan kræve fritagelse for dobbeltbeskatning af den samme indkomst i forskellige jurisdiktioner
4	Overførsel af aktiver, hvor der i de involverede jurisdiktioner er en væsentlig forskel på det beløb, der skal betales som modydelse for aktiverne
D. Særlige kendetegn vedr. aftaler om automatisk udveksling af oplysninger og fordelagtigt ejerskab	
EU-lovgivningen eller aftaler med bl.a. tredjelande om automatisk udveksling af oplysninger (AUO) omgås, hvorfor indberetning af indtægt til den stat, hvor skatteyderen er hjemmehørende, undgås, fx ved:	
1	a) Brug af konti, produkter og investeringer, som foregiver ikke at være finansielle konti, men som har afgørende ligheder med finansielle konti b) Overførsel af aktiver til eller brug af jurisdiktioner, som ikke er underlagt EU-lovgivning eller AUO-aftaler c) Omklassificering af indtægtstyper i kategorier, som ikke er underlagt krav om AUO d) Overførsel af finansielle aktiver til et finansielt institut, som ikke er omfattet den automatiske udveksling e) Brug af juridiske enheder og strukturer, som eliminerer eller foregiver at eliminere indberetningen fra en eller flere kontoindehavere eller kontrolinstanser f) Skatteordninger, der undergraver eller udnytter svagheder i bankernes interne kontrol (rettidig omhu) mht. deres forpligtelse til indberetning, herunder brug af jurisdiktioner med utilstrækkelig bekæmpelse af hvidvaskning af penge. Fx ved manglende regler og information om reelle ejere af juridiske enheder, herunder også trusts o.lign.
2	Arrangementer, som omfatter et ikke-gennemsigtigt lovligt eller fordelagtigt ejerskab, som omfatter anvendelse af lovlige strukturer og arrangementer, som
	a) Ikke medfører væsentlig økonomisk aktivitet ved tilstrækkeligt personale, maskinel, aktiver og lokaler b) Er forvaltet, tableret mv. i en anden jurisdiktion end den, hvor de retsmæssige ejere er hjemmehørende c) Har retsmæssige ejere, der ikke kan identificeres
E. Særlige kendetegn vedr. interne afregningspriser	
1	Harmonerer ikke med armslængdeprincippet eller med OECD's retningslinjer vedr. interne afregningspriser, herunder fordeling af overskud mellem forskellige dele af den samme koncern
2	Et arrangement, der indebærer overførsel af immatrielle aktiver, hvor a) Der ikke findes et egnet sammenligningsgrundlag, og b) Den fremtidige indtjening eller de antagelser, som anvendes til værdisættelse af de immatrielle aktiver, er ved transaktionstidspunktet meget usikre
3	Et arrangement, der indebærer overførsel af funktioner, risici eller aktiver, hvis overførslen forårsager et fald i indtjening før skat og renter på mere end 50 pct. over en 3-årig periode

Kilde: Det aktuelle kompromisforslag af 21. februar 2018

**Dagsordenspunkt 2: Bankpakken – revision af EU's kapitalkravsregler
(CRR/CRD IV)**

KOM(2016)850 (revision af CRR), KOM(2016)854 (revision af CRD IV)

1. Resume

ECOFIN forventes 13. marts 2018 at drøfte den såkaldte bankpakke i form af forslag til yderligere at reducere risikoen for finansielle kriser (risikoreduktionstiltag). Der er tale om en lovgivningspakke vedr. bl.a. revision af EU-reglerne om kapitalkrav (CRR/CRD IV). Pakken indeholder bl.a. også en revision af krisehåndteringsdirektivet (BRRD), jf. separat dagsordenspunkt.

Pakken blev fremsat 23. november 2016 og præsenteret på ECOFIN 6. december 2016. Pakken omfatter alle EU-lande, og indgår samtidig som et risikoreduktionstiltag i styrkelsen af bankunionen.

Forslaget vedr. CRR/CRD IV skal styrke kreditinstitutternes robusthed og finansiell stabilitet, og samtidig understøtte kreditformidling, vækst og beskæftigelse i EU-landene. Forslagene ventes at have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. En mere modstandsdygtig europæisk banksektor vil samtidig påvirke samfundsøkonomien positivt. Forslaget gennemfører bl.a. eksisterende standarder fra Basel-Komiteén, herunder et gearingskrav, krav om stabil finansiering (NSFR) og reviderede regler for markedsrisiko. Derudover indebærer revisionen øget proportionalitet i reglerne for større og mindre banker, en vis harmonisering af EU-landenes og de kompetente myndigheders valgmuligheder, herunder vedr. fastsættelsen af søjle II-krav (krav til institutternes individuelle solvensbehov).

Det bulgarske formandskab lægger op til enighed om sagen på ECOFIN, men det er uklart, om det er muligt, da nogle lande fortsat ser væsentlige udståender i forhandlingerne. Efter enighed i Rådet skal forslagene forhandles med Europa-Parlamentet.

Regeringen støtter generelt formålet om at understøtte kreditinstitutternes robusthed og den finansielle stabilitet, samtidigt med at tiltagene understøtter effektiv kreditformidling, vækst og beskæftigelse. Særlige danske prioriteter er ændringerne vedr. markedsrisiko, krav om stabil finansiering (NSFR) og gearingskrav, som alle kan have stor betydning for det danske realkreditsystem. Danske prioriteter vedrører derudover særligt rammerne for fastsættelse af søjle II-krav og en revision af makroprudentielle værktøjer, reglerne om rapportering og offentliggørelse samt ændring af aflønningsreglerne. Regeringen finder det generelt afgørende, at implementeringen af globale standarder i EU, herunder Basel-standarder, tager hensyn til særlige europæiske forhold og vel fungerende forretningsmodeller, f.eks. dansk realkredit.

Notatet beskriver et prioriteret uddrag af sagen med fokus på udvalgte centrale emner i forhandlingerne og væsentligste danske prioriteter, og med udgangspunkt i kompromisforslaget, som det foreligger på tidspunktet for notatet til Folketingets Europaudvalg, men som kan blive justeret frem mod og evt. på ECOFIN.

Der henvises til samlenotater til Folketingets Europaudvalg om sagen, senest forud for ECOFIN 5. december 2017, hvor Europaudvalget gav regeringen mandat til støtte en politisk enighed (generel indstilling) på baggrund af daværende kompromisforslag. Der henvises også til grund- og nærhedsnotat om CRR/CRD IV af 28. februar 2017 for yderligere oplysninger om indholdet af Kommissionens forslag.

Det foreliggende kompromisforslag fastholder på centrale områder generelt kompromisforslaget beskrevet i samlenotat forud for ECOFIN 5. december 2017, herunder vedr. markedsrisiko, NSFR, rapportering og offentliggørelse, fastsættelse af søjle II-krav og revision af makroprudentielle værktøjer.

Det seneste kompromisforslag lægger til forskel fra det tidligere kompromisforslag op til, at G-SIFI'er skal have et tillæg til det generelle gearingskrav på 3 pct., hvor størrelsen af tillægget vil afhænge af det enkelte instituts systemiske betydning. Nordea er eneste nordiske kreditkoncern, som aktuelt er udpeget som G-SIFI.

Det foreliggende kompromisforslag vurderes i tilstrækkelig grad at tage højde for de danske prioriteter, og man vil fra dansk side således kunne støtte en løsning på linje med dette forslag. Regeringen vil dog fortsat arbejde for yderligere sikring af de danske interesser i forslaget.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte 23. november 2016 en pakke af lovgivningsforslag vedr. regulering af kreditinstitutter i EU, som blev præsenteret på ECOFIN 6. december 2016. Pakken indeholdt bl.a. forslag om revision af kapitalkravsforordningen (CRR) og kapitalkravsdirektivet (CRD IV) fra 2013. Pakken indeholder bl.a. også en revision af krisehåndteringsdirektivet (BRRD) og forhandles samlet. Kommissionens forslag vedr. CRR/CRD IV har til formål at styrke EU-landenes kreditinstitutters modstandsdygtighed yderligere.

Siden den finansielle krise er der i EU gennemført betydelige reformer af de lovgivningsmæssige rammer for den finansielle sektor. Reformerne er gennemført for dels at styrke de finansielle virksomheders modstandsdygtighed mod fremtidige kriser, dels sikre, at der ikke for fremtiden vil være behov for, at EU-landene redder finansielle virksomheder, hvis de kommer i problemer, bl.a. med store statsfinansielle konsekvenser til følge. CRR og CRD IV er væsentlige elementer i denne styrkelse, herunder i form af skærpede kapital- og likviditetskrav, og udgør grundlaget for reguleringen af banker og andre kreditinstitutter (inkl. realkreditinstitutter o.l.) i EU. CRR/CRD IV fastsætter vilkår for tilladelse til at drive bankvirksomhed, herunder kapitalkrav, solvensregler, risikostyring, tilsyn mv.

Forslagene omfatter alle EU-lande. Kommissionens forslag indgår samtidig i arbejdet med at styrke bankunionen, idet de kan reducere risici i den finansielle sektor (såkaldte risikoreduktionstiltag). Der arbejdes parallelt med et forslag til øget risikodeling i bankunionen i form af en fælles indskydergaranti (EDIS) og en permanent offentlig bagstopper for den fælles afviklingsfond (SRF).

Retsgrundlaget for forslaget til revision af CRR/CRD IV er artikel 114 i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Europa-Parlamentet og Rådet er medlovgivere. Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Revisionen af CRR og CRD IV gennemfører bl.a. en række eksisterende internationale standarder fra Basel-Komitéen. Det drejer sig om de såkaldte Basel III-standarder i form af særligt et gearingskrav og krav om stabil finansiering (NSFR).⁹ Det drejer sig derudover om implementering af nye Basel-standarder vedr. markedsrisiko.

Derudover skal forslagene forbedre de eksisterende regler, der blev indført efter finanskrisen, ved bl.a. at sikre mere proportionalitet i lovgivningen. Endelig foreslås der en vis harmonisering af de valgmuligheder, som EU-landene og de kompetente myndigheder i dag har til rådighed, fx rammerne for fastsættelsen af søjle II-krav (individuelt solvensbehov), hvilket bl.a. skal understøtte arbejdet med at skabe et mere ens regelsæt i EU på området (en ”single rule book”).

Nedenfor beskrives udvalgte centrale elementer og danske prioriteter i Kommissionens forslag og formandskabets seneste kompromisforslag vedr. CRR/CRD IV:

Kapitalkravsforordningen (revision af CRR):

- Markedsrisiko
- Krav om stabil finansiering (NSFR)
- Gearingskrav
- Store eksponeringer
- Rapportering og offentliggørelse
- Undtagelser fra kapital- og likviditetskrav

Kapitalkravsdirektivet (revision af CRD IV):

- Søjle II-krav: Harmonisering, vejledende kapitalniveau og formål
- Revision af makroprudentielle værktøjer
- Aflønning

Øvrige udvalgte emner er beskrevet i bilag 1 samt i grund- og nærhedsnotat om CRR/CRD IV af 28. februar 2017.

⁹ Gearingskravet og NSFR blev introduceret i CRR/CRD IV, men blev ikke fuldt implementeret, da Basel III-standarderne herom ikke forelå i en endelig form på daværende tidspunkt.

3.1. Forslag til revision af kapitalkravsforordningen (CRR)

Markedsrisiko

Forslaget gennemfører med udgangspunkt i en Basel-standard nye metoder for opgørelse af kapitalkrav knyttet til markedsrisiko. Markedsrisiko vedrører risikoen for at et institut lider tab som følge af kursudsving og andre ændringer på finansielle instrumenter, fx aktier og obligationer. Kapitalkrav knyttet hertil skal medvirke til at kunne absorbere sådanne tab. Opgørelse af markedsrisiko opgøres på institutternes ”positioner” i handelsbeholdningen. Handelsbeholdningen omfatter positioner i finansielle instrumenter, som institutterne aktivt handler mhp. et afkast såvel som foranlediget af kundeforretninger.

Ligesom for de ”klassiske” kapitalkrav knyttet til institutternes udlånsrisici foretages ved fastsættelsen af kapitalkravene for markedsrisiko en vurdering af de konkrete risici forbundet med instituttets beholdninger (en ”risikovægtning”, som er højere des større risici er på de konkrete beholdninger). Kapitalkravet (det nominelle krav målt i kroner) fastsættes ved at beregne én eksponerings følsomhed over for relevante risikofaktorer og herefter gange med den på forhånd fastsatte risikovægt, som herefter ganges med kapitalkravet i pct. for at opnå det nominelle krav.

Ligesom for udlånsrisiko kan institutterne også for markedsrisiko anvende forskellige tilgange til opgørelsen:

Under standardmetoden benytter institutterne standardiserede risikovægte til at opgøre markedsrisikoen. Der lægges som noget nyt op til, at institutter med store handelsbeholdninger o.l. skal anvende en mere avanceret standardmetode end hidtil, mens institutter med mindre handelsbeholdninger o.l. fortsat kan bruge den gældende – simple – standardmetode.

Derudover ændres reglerne for, hvordan visse finansielle instrumenter, herunder konverterbare realkreditobligationer, skal værdisættes og kapitalafdækkes. Det vil medføre betydelige operationelle byrder for institutterne ved indførelse. Kravet afviger fra nuværende praksis i EU, fra retningslinjerne fra Basel-Komitéen og fra praksis i den danske finansielle sektor. I øjeblikket udgør de danske konverterbare realkreditobligationer ca. 40 pct. af den samlede mængde danske realkreditobligationer.

Under den interne metode benytter institutterne – under regulering og tilsyn – egne interne risikomodeller til at opgøre markedsrisikoen. Forslaget gør den interne metode mere risikofølsom og avanceret end hidtil og strammer reglerne for institutternes muligheder for at benytte metoden. Der indføres samtidig krav om, at institutter, der bruger metoden, løbende skal sammenligne resultatet af deres interne opgørelser med den avancerede standardmetode.

Institutter med helt små handelsbeholdninger vil fortsat kunne undtages fra markedsrisikokravene. Forslaget hæver tærsklen fra 15 mio. euro til 50 mio. euro (dog maksimalt 5 pct. af de samlede aktiver), mens der samtidig foretages tekniske ændringer i opgørelsesmetoden.

Forslaget forventes samlet særligt at medføre øgede kapitalkrav til institutter, der benytter standardmetoden (idet kapitalkravet tidligere er øget for så vidt angår den interne metode). Dermed sikres også mere konsistens mellem metoderne.

Med den nye standardmetode og den nye interne metode vil kapitalkravet generelt blive højere, særligt for kreditinstitutters beholdninger af realkreditobligationer. I Danmark har bl.a. pengeinstitutter generelt betydelige mængder realkreditobligationer i deres handelsbeholdninger, og vil blive påvirket af ændringerne i markedsrisikoreglerne. Det skyldes bl.a., at realkreditobligationer ifølge Kommissionens forslag tildeles en risikovægt på 2 pct. til at dække kreditrisiko under den nye standardmetode. Risikovægten er lavere end den risikovægt på 4 pct., der på nuværende tidspunkt foreslås af Basel-Komitéen.

Fra dansk side har man i forhandlingerne stillet forslag og arbejdet aktivt for at sænke risikovægten for realkreditobligationer fra de 2 pct. foreslået af Kommissionen til 1 pct., idet en sådan risikovægt vurderes bedre at afspejle historisk observerede risici forbundet med danske realkreditobligationer. Det danske forslag fremgår nu af kompromisforslaget.

Markedsrisikoreglerne skal også sikre kapitalkrav, der afdækker institutternes valutakurs- og renterisiko. Kapitalkravet for valutakursrisiko forbundet med institutternes positioner i EUR og fx danske kroner (DKK) øges væsentligt ift. i dag. Forslaget tager højde for det europæiske valutasamarbejde (valutakursmekanismen ERM II) ved, at DKK likviditetsmæssigt bliver behandlet som en af de valutaer, hvor der er mest likviditet (og dermed mindst risiko forbundet med valutakursudsving). Opgørelsen baseres dog på ERM II's standardudsvingsbånd på +/- 15 pct. ift. en centalkurs, og tager således ikke højde for, at DKK som følge af fastkurspolitikken overfor euroen følger EUR endnu tættere i kraft af et udsvingsbånd på kun +/- 2,25 pct. fra centalkursen på 746,038 DKK pr. 100 EUR.

Forslaget tager heller ikke højde for, at danske mellemlange og lange renter er tæt forbundne med EUR-renter, herunder i lyset af fastkurspolitikken. Det medfører, at kapitalkravene til afdækning af valutakursrisiko mellem DKK og EUR samt renterisiko mellem DK-renter og EUR-renter øges ift. i dag og vurderes at blive højere, end hvad risikoen reelt vil tilsige.

Fra dansk side har man stillet forslag og arbejdet aktivt for, at reguleringen fuldt anerkender det snævrere danske udsvingsbånd i ERM-II, og at DKK-renter som følge heraf er tæt forbundne til EUR-renter på mellem og langt sigt. I kompromisforslaget er risikovægten mellem EUR og DKK reduceret fra 21,2 til 4,5 pct., afspejlende den absolutte værdi af det indsnævrede udsvingsbånd. Korrelationspa-

rameteren mellem DK-renter og EUR-renter er øget fra 50 til 80 pct. for at afspejle den høje faktiske samvariation. Kompromisforslaget anerkender derfor implikationerne af fastkurspolitikken.

Derudover ændres reglerne for, hvordan visse obligationer, herunder konverterbare realkreditobligationer, skal værdiudmåles og kapitalafdækkes. Det vil medføre betydelige operationelle byrder for institutterne ved indførelse. Kravet afviger fra nuværende praksis i EU, fra retningslinjerne fra Basel-Komitéen og fra praksis i den danske finansielle sektor. I øjeblikket udgør de danske konverterbare realkreditobligationer ca. 40 pct. af den samlede mængde danske realkreditobligationer.

Kommissionen foreslår en overgangsbestemmelse, så de nye regler vedr. markedsrisiko indføres med en vægt på 65 pct. i en implementeringsperiode på tre år fra ikrafttrædelse. Kommissionen kan ifølge forslaget forlænge indfasningen ved en delegeret retsakt.

Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag om en indfasningsperiode af de nye markedsrisikoregler, men forlænger perioden. Indførelsen forventes at ske i form af først en implementeringsperiode (fire år fra ikrafttrædelse ifølge kompromisforslaget), hvor institutterne skal forberede sig på de kommende krav, efterfulgt af en indfasningsperiode (to år ifølge kompromisforslaget), hvor reglerne indføres med en vægt på 65 pct. Efter de to år vil vægten automatisk være 100 pct., dvs. reglerne er fuldt indfaset. Forslaget om at Kommissionen har mulighed for at forlænge indfasningen ved en delegeret retsakt slettes i kompromisforslaget. Kommissionen skal i stedet rapportere til Rådet og Europa-Parlamentet om kalibreringen af markedsrisikoreglerne.

Krav om stabil finansiering (NSFR)

Forslaget gennemfører på basis af en Basel-standard et krav til institutternes stabile finansiering (Net Stable Funding Ratio, NSFR), der skal sikre, at institutternes udlån mv. i højere grad er finansieret af passiver med tilstrækkeligt lange løbetider. Formålet er at forhindre, at udlån med lange løbetider i for høj grad finansieres med gæld med korte løbetider, hvilket kan sætte et kreditinstitut i en klemme, hvis instituttet får vanskeligere ved at få adgang til kortsigtet finansiering, som det f.eks. var tilfældet under den finansielle krise. NSFR skal konkret sikre, at kreditinstitutter til enhver tid kan fortsætte deres forretningsaktiviteter, herunder udlån, mindst ét år ud i fremtiden uden at skulle tilføre ny finansiering.

NSFR stiller krav om, at såkaldt *tilgængelig* stabil finansiering skal være lig med eller større end den *nødvendige* stabile finansiering.

Tilgængelig stabil finansiering (Available Stable Funding, ASF) opgøres ud fra institutternes passivside på balancen. De enkelte finansieringskilder (fx indlån, kapital, udstedte realkreditobligationer mv.) tildeles en vægt (faktor) efter, hvor stabile (længde af løbetider) de kan siges at være. Jo kortere restløbetid et passiv har, desto mindre stabil finansiering (ASF) vurderes passivet at bidrage med.

Nødvendig stabil finansiering (Required Stable Funding, RSF) opgøres ud fra instituttets aktivside på balancen. Jo mere likvidt et aktiv er, desto mindre stabil finansiering er instituttet nødt til at skaffe for at finansiere det og desto lavere er RSF-faktoren. Således tildeles f.eks. statsobligationer en RSF-faktor på 0 pct. af eksponeringens pålydende, hvilket indebærer, at sådanne aktiver ikke kræver stabil finansiering. Tilsvarende tildeles beholdninger af de mest højlikvide realkreditobligationer en vægt på 7 pct. af eksponeringens pålydende. Dvs. højlikvide realkreditobligationer vil kræve mere stabil finansiering end statsobligationer.¹⁰

Kommissionens forslag indeholder – i lighed med Basel-standardens – en undtagelsesmulighed til NSFR-kravet for såkaldt ”indbyrdes afhængige” aktiver og passiver, der opfylder en række specifikke betingelser, bl.a. at de har *samme løbetid* såsom eksempelvis danske realkreditlån og dertilhørende realkreditobligationer med samme løbetid. Det vil indebære, at realkreditobligationer og realkreditlån tildeles en ASF-faktor hhv. en RSF-faktor på 0 pct. Det vil i praksis undtage udstedte realkreditlån og –obligationer fra NSFR.

Derudover omfatter undtagelsesmuligheden også *kortere* realkreditobligationer, der finansierer lån med længere løbetid, såfremt de bl.a. er omfattet af en såkaldt ikke-diskretionær forlængelsestrigger, som det f.eks. kendes fra den danske refinansieringslov, hvor der sker automatisk forlængelse af løbetiden på korte realkreditobligationer, såfremt på forhånd definerede begivenheder indtræffer.¹¹ Med undtagelsesmuligheden kan den kompetente tilsynsmyndighed (i Danmark Finanstilsynet) inden for rammer fastlagt i forslaget tillade, at udstedte realkreditobligationer og -udlån betragtes som indbyrdes afhængige. I praksis kan realkreditlån og de kortere realkreditobligationer, som finansierer dem, dermed også undtages fra NSFR.

Kompromisforslaget fastholder Kommissionens forslag om en undtagelsesmulighed for indbyrdes afhængige aktiver og passiver, herunder for kortere realkreditobligationer, der finansierer lån med længere løbetid til situationer, når der gælder en ikke-diskretionær forlængelsestrigger. Kompromisforslaget anerkender derfor den danske refinansieringslov.

Kommissionen foreslår endvidere tilføjet en definition af såkaldt *ikke-obligatorisk over-kollateral (OC)* i forbindelse med NSFR. OC er aktiver til ekstra sikkerhed for realkreditobligationsejernes krav i tilfælde af, at udstederen får problemer med at opfylde sine forpligtigelser. Ikke-obligatorisk OC er OC, der ikke er stillet som følge af lovmæssige krav, ratingforhold mv. Alt ikke-obligatorisk OC skal betragtes som værende ubehæftede aktiver, dvs. frit tilgængelige for instituttet som hol-

¹⁰ I EU-reguleringen gives generelt en vis særbehandling til statsobligationer sammenlignet med andre typer af aktiver, fx realkreditobligationer. Denne særbehandling findes fx i likviditetskravet, LCR, hvor statsobligationer pr. definition anses for de mest likvide aktiver. Den findes også inden for kapitalkrav, hvor statsobligationer som hovedregel anses for risikofrie, så der ikke stilles krav til fx kreditinstitutter om kapital til at modstå tab på statsobligationer.

¹¹ Den danske refinansieringslov fra 2014 indebærer tvungen løbetidsforlængelse af korte realkreditobligationer, hvis en refinansieringsauktion fejler, eller renten på obligationerne stiger mere end 5 pct.-point mellem to refinansieringsaktioner.

der aktiverne. Det betyder modsat, at alt obligatorisk OC skal betragtes som værende behæftede aktiver. I NSFR tildeles ubehæftede aktiver en lavere RSF-vægt og dermed et mindre krav til institutternes stabile finansiering.

Kompromisforslaget udvider definitionen af ikke-obligatorisk OC til at omfatte OC, der er stillet som følge af ratingforhold mv. Kompromisforslaget indebærer dermed, at flere OC aktiver betragtes som ubehæftede og kravet til institutternes stabile finansiering mindskes. Kompromisforslaget bidrager i kraft af disse ændringer til, at fx danske realkreditinstitutter kan opfylde NSFR-kravet.

Endvidere indeholder kompromisforslaget en lempeligere behandling af realkreditlån generelt, idet aktiver (realkreditlån) med en løbetid over 1 år placeret i et såkaldt kapitalcenter (cover pool) tildeles en lavere RSF-vægt på 85 pct. fremfor 100 pct. som foreslået af Kommissionen, hvilket indebærer et mindre krav til realkreditinstitutternes stabile finansiering.

Samlet set medfører kompromisforslaget altså hensigtsmæssige lempeligere krav for fx danske realkreditinstitutter, end det var tilfældet i Kommissionens forslag.

Gearingskrav

Kommissionen foreslår på basis af en Basel-standard, at institutterne skal opfylde et gearingskrav på 3 pct., dvs. et minimumskrav til et kreditinstituts kernekapital¹² i forhold til instituttets samlede *ikke-risikovægtede* eksponeringer, f.eks. udlån.

Hensigten er, at gearingskravet fungerer som en bagstopper for de normale risikovægtede kapitalkrav, hvor kapitalkravene fastsættes differentieret efter risikoen på institutternes eksponeringer og ikke alene deres absolutte/nominelle størrelse.

Gearingskravet vil være et supplement til nuværende krav i CRD IV om, at *tilsynsmyndighederne* skal vurdere institutternes eksponering mod risikoen for overdreven gearing samt krav til institutterne om at beregne og offentligøre gearingsgraden.

Gearingskravet bliver et kapitalgrundlagskrav på linje med de øvrige lovbestemte minimumskrav, hvor tilsynsmyndigheden kan inddrage kreditinstitutlicensen, hvis gearingskravet ikke opfyldes.

Gearingskravet skal gælde på både institutniveau (dvs. f.eks. for penge- og realkreditinstitutter i samme koncern hver for sig) og koncernniveau (dvs. for penge- og realkreditinstitutter samlet, når disse indgår i en finansiell koncern), ligesom det er tilfældet for de risikobaserede kapitalkrav.

Kompromisforslaget fastholder Kommissionens forslag til et generelt gearingskrav, herunder niveauet på 3 pct. Kompromisforslaget forventes samtidig at indføre et tillæg for globale systemisk vigtige kreditinstitutter (G-SIFI'er), da der in-

¹² Kernekapitalen er egentlig kernekapital, fx aktiekapital, tillagt hybrid kernekapital, som er en mellemting mellem kapitalinstrumenter og gældsinstrumenter.

ternationalt er opnået enighed herom i december 2017 i Basel-komitéen. Der lægges op til, at den enkelte G-SIFI's tillæg til gearingskravet på 3 pct. skal være 50 pct. af det pågældende instituts G-SIFI-tillæg til dets risikobaserede kapitalkrav. Nordea pålægges ifølge EU-reglerne et G-SIFI-tillæg på 1 pct. (til Nordeas risikobaserede kapitalkrav), dvs. tillægget til gearingskravet på 3 pct. vil for Nordea blive 0,5 pct.¹³

Endvidere foreslås det, at Kommissionen skal analysere hensigtsmæssigheden af at udbrede kravet til andre SIFI'er end G-SIFI'er (dvs. SIFI'er, som ikke er G-SIFI'er, men udpeget som SIFI'er i de enkelte lande pga. deres systemiske betydning dér). Analysen skal være afsluttet i 2020, og Kommissionen kan i den forbindelse fremsætte et forslag om udbredelse af kravet, hvis det vurderes hensigtsmæssigt.

Store eksponeringer

Der gælder i dag en generel grænse for, hvor stor en eksponering, fx udlån til enkeltvirksomheder, må udgøre af et kreditinstituts kapitalgrundlag. Denne grænse er på 25 pct. af et kreditinstituts kapitalgrundlag (egentlig kernekapital, hybrid kernekapital og supplerende kapital). Grænsen har til formål at sikre, at et institut ikke bliver for voldsomt eksponeret mod enkelte kunder/udstedere. Hvis grænsen overskrides, skal instituttet reducere den konkrete eksponering og/eller øge kapitalgrundlaget, så grænsen respekteres.

Med forslaget ændres beregningsmetoden for store eksponeringer på baggrund af en Basel-standard. Kommissionen foreslår, at et instituts store eksponeringer fremadrettet udmåles alene i forhold til kernekapitalen, hvor store eksponeringer i dag udmåles i forhold til kapitalgrundlaget. Det vil alt andet lige stramme grænsen for, hvornår noget udgør store eksponeringer.

Endvidere sættes specifikke grænser for G-SIFI'ers eksponeringer mod hinanden, henset til, at disse institutters indbyrdes forbundenhed vil kunne forstærke finansiel uro under en krise. Det foreslås således at sænke grænsen for store eksponeringer mellem G-SIFI'er fra den generelle grænse på 25 pct. til 15 pct.

I de gældende regler er der en række undtagelser for store eksponeringer, der for størstedelen foreslås videreført uændret. Undtagelsesmulighederne anvendes bl.a. i forbindelse med dansk realkredit, idet der kortvarigt er meget store eksponeringer i forbindelse med terminsbetalinger og i perioder med kunders omlægning af lån.

Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag, herunder undtagelsesmulighederne som anvendes i forbindelse med dansk realkredit.

Rapportering og offentliggørelse

¹³ Nordea er eneste nordiske kreditkoncern, som aktuelt er udpeget som G-SIFI af FSB og Basel-komitéen. Danmark har udpeget Danske Bank, Nykredit, Jyske Bank, Nordea Kredit, Sydbank og DLR kredit som SIFI'er.

Kommissionens forslag indeholder ændringer rettet mod at øge proportionaliteten i både CRR og CRD IV fsva. rapportering og offentliggørelse, dvs. et mere differentieret hensyn i reglerne afhængig af institutternes størrelse.

Det foreslås bl.a., at små institutters forpligtigelse til at rapportere til tilsynsmyndigheden reduceres fra mindst halvårligt til årligt på en række områder. Den reducerede indberetningsforpligtelse omfatter kapitalkrav, tab i forbindelse med udlån med sikkerhed i fast ejendom, store eksponeringer og gearingsgrad. Små institutter defineres i Kommissionens forslag som institutter, der har samlede aktiver for mindre end 1,5 mia. EUR.¹⁴

Kommissionens forslag indarbejder endvidere øget proportionalitet i reglerne for offentliggørelse, hvor Kommissionen foreslår tre regimer for offentliggørelse afhængig af institutternes størrelse. Der stilles de mest omfattende krav til offentliggørelse for alle SIFI'er samt andre store institutter (udpeges iht. fastlagte kriterier), som skal offentliggøre alle oplysningskrav årligt, udvalgte oplysninger halvårligt og specifikke nøgletal kvartalsvist. Institutter med en balance over 1,5 mia. EUR, der ikke er udpeget som SIFI og ikke anses for et stort institut skal ligeledes offentliggøre alle oplysningskrav årligt, men derudover kun specifikke nøgletal halvårligt. De mindste institutter med en balance under 1,5 mia. EUR skal alene offentliggøre udvalgte forhold årligt og specifikke nøgletal halvårligt.

Med forslaget vil det fortsat være muligt at stille krav om offentliggørelse af det individuelle solvensbehov (søjle II-kravet), som det er tilfældet i Danmark i dag.

Derudover lægges op til, at institutter, som anvender interne metoder til opgørelse af deres risikovægtede eksponeringer og derved kapitalkrav, også skal offentliggøre deres risikovægtede eksponeringer opgjort parallelt under standardmetoden.

Kompromisforslaget definerer små institutter som institutter, der har samlede aktiver for mindre end 5 mia. EUR (i stedet for 1,5 mia. EUR i Kommissionens forslag). Der gives fleksibilitet til, at landene kan reducere denne grænse under hensyntagen til supplerende kriterier, som skal reflektere instituttets kompleksitet (krav til handelsbeholdningen, om instituttet har størstedelen af sine aktiviteter i EU, og om instituttet anvender interne modeller til opgørelse af kapitalkrav).

Kravet om, at institutter, som anvender interne metoder til opgørelse af deres risikovægtede eksponeringer og derved kapitalkrav, skal offentliggøre deres risikovægtede eksponeringer opgjort parallelt under standardmetoden, er fjernet fra kompromisforslaget.

Undtagelser fra kapital- og likviditetskrav

Forslaget giver tilsynsmyndigheder, som fører tilsyn med institutter i flere EU-lande mulighed for at undtage datterselskaber fra kapital- og likviditetskravene

¹⁴ I Danmark vil dette omfatte ca. 70 pct. af alle institutter.

(kravene skal fortsat opfyldes af moderselskabet for hele koncernen). I dag skal det være en fælles beslutning mellem tilsynsmyndigheden i det land, hvor datterselskabet er etableret (værtslandet), og tilsynsmyndigheden i det land, hvor moderselskabet er etableret (hjemlandet), at vælge at undtage et institut fra kapital- og likviditetskrav. Forslaget søger at understøtte en mere effektiv kapital- og likviditetsstyring i grænseoverskridende kreditinstitutter.

I praksis vil det kun være den fælles tilsynsmekanisme i bankunionen (SSM), der kan anvende undtagelsen, da SSM er eneste myndighed, der i dag fører tilsyn med koncernforbundne moder- og datterselskaber i flere EU-lande samtidigt. Kommissionens forslag er således rettet mod bankunionslande (aktuelt kun eurolande), ud fra et princip om, at SSM har den tilstrækkelige indsigt i både datterselskaber og moderinstitutter lokaliseret i forskellige EU-lande til at beslutte, om undtagelsen skal anvendes. Undtagelsesmuligheden betinges af, at moderinstituttet stiller en garanti til datterselskabet, hvis det kommer i problemer.

Kompromisforslaget lægger op til at slette Kommissionens forslag om mulige undtagelser fra kapital- og likviditetskrav, hvilket skal ses i lyset af den modstand, der har været mod forslaget fra en række EU-lande, herunder værtslande for datterselskaber og filialer.

Udvalgte øvrige elementer i revisionen af CRR (se bilag 1)

Forslaget implementerer derudover nye metoder til at opgøre kapitalkrav til modpartsrisiko i en derivattransaktion. Modpartsrisiko vedrører risikoen for, at et kreditinstituts modpart misligholder sine forpligtelser. Derivater er et finansielt instrument, hvis værdi afhænger af værdien af et underliggende aktiv, f.eks. en aktie eller rente, og kan spænde over en kortere eller længere aftaleperiode. Modpartsrisiko kan således medføre et tab for kreditinstituttet i denne periode og skal derfor opgøres og afdækkes med kapital.

Forslaget reducerer derudover kreditinstitutters kapitalkrav for eksponeringer mod små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Sådanne eksponeringer har allerede en lempeligere behandling i reglerne i dag. Der lægges op til yderligere at lempe denne behandling. Kommissionen foreslår ligeledes en lempeligere behandling af eksponeringer vedr. infrastruktur.

3.2. Forslaget til revision af kapitalkravsdirektivet (CRD IV)

Søjle II-krav: Harmonisering, vejledende kapitalniveau og formål

Kommissionens forslag indebærer ændringer af rammerne for opgørelse af et instituts individuelle solvensbehov (søjle II-kravet). Søjle II-kravet er institutspecifikt, fastsættes af den kompetente tilsynsmyndighed i dialog med det pågældende institut, og har til formål at adressere de af et instituts risici, som ikke er dækket af søjle I-krav (de lovbestemte minimumskapitalkrav). Forslaget indebærer en bevægelse væk fra national fleksibilitet i fastsættelsen af søjle II-kravet over mod en

mere harmoniseret tilgang, fx mht. de faktorer, som den kompetente tilsynsmyndighed skal vurdere og tage i betragtning, når et instituts søjle II-krav fastsættes.

Forslaget lægger op til, at tilsynsmyndigheden altid skal opgøre et solvenskrav for alle institutter, og ikke kun hvis tilsynsmyndigheden er uenig med instituttets egne opgjorte solvensbehov (som i dag). Forslaget lægger derudover op til en begrænsning af tilsynsmyndighedens mulighed for at indføre yderligere indberetningskrav.

Det foreslås ligeledes, at instituttet som led i den interne vurdering af sit solvensbehov, og efter at have rådført sig med tilsynsmyndigheden, skal fastsætte et passende *vejledende kapitalniveau*. Det vejledende kapitalniveau skal ligge over kapitalkravene i søjle I, det kombinerede bufferkrav (bestående af kapitalbevaringsbufferen, SIFI kapitalbuffer og den kontracykliske kapitalbuffer) og søjle II-krav, dvs. over instituttets samlede krav til kapitalgrundlag.¹⁵ Hvis et institut imidlertid undlader at tilvejebringe eller opretholde et vejledende kapitalniveau, kan tilsynsmyndigheden fastsætte et højere søjle II-krav.

Det vejledende kapitalniveau skal sikre, at instituttet kan absorbere tab uden brud på kapitalkravene over et konjunkturførløb. Det vejledende kapitalniveau skal bl.a. anvendes til at dække potentielle tab identificeret ved stresstest.

Det foreslås, at tilsynsmyndigheden jævnligt vurderer det vejledende kapitalniveau fastsat af hvert enkelt institut. For koncerner med tilsynskollegier skal der foretages en fælles vurdering af det vejledende kapitalniveau ved de relevante tilsynsmyndigheder. Et tilsynskollegium er etableret for grænseoverskridende koncerner med deltagelse af de lande, hvor instituttet har aktiviteter. Kollegiet har til formål at koordinere tilsynet med instituttets aktiviteter i de pågældende lande.

Forslaget indebærer derudover en ændring af tilsynsmyndighedens mulighed for at kunne bruge søjle II-kravet til at adressere systemiske og makroprudentielle risici.¹⁶ Risikoudmålingen i søjle II skal således fremadrettet alene baseres på en mikroprudentiel tilgang (dvs. med afsæt i de *individuelle institutters* risici). EU-landene skal i stedet håndtere systemiske og makroprudentielle risici gennem andre (makroprudentielle) tilsynsværktøjer, herunder med reviderede makroprudentielle værktøjer. Ændringen har til hensigt at ensarte risikohåndteringen på tværs af landegrænser. Det bemærkes, at i Danmark har søjle II-kravet generelt været anvendt som et mikroprudentielt instrument med få undtagelser.

Kompromisforslaget ændrer Kommissionens forslag, men fastholder fortsat en vis generel indsnævring af den nationale fleksibilitet, som de kompetente tilsynsmyndigheder i dag har til at fastsætte søjle II-kravet. Kompromisforslaget fastholder fx, at søjle II-krav ikke må anvendes makroprudentielt, men alene til mikrop-

¹⁵ Vedtagne risikobaserede kapitalkrav under indfasning, herunder det kombinerede bufferkrav, er vist i bilag 2.

¹⁶ Systemiske og makroprudentielle risici er økonomiske og finansielle risici relevant for flere institutter, fx vedr. boligmarkedet, konjunkturer mv. Modsat vedrører mikroprudentielle risici specifikt et enkelt institut.

rudentielle formål. Forslaget ledsages af en revision af de makroprudentielle værktøjer (jf. nedenfor), der skal kompensere herfor.

Det vejledende kapitalniveau er videreført i kompromisforslaget. Ifølge kompromisforslaget skal institutterne fastsætte et tilstrækkeligt internt kapitalniveau, der skal dække alle risici, som instituttet er eksponeret mod. Der er ikke krav om, at institutterne skal rådføre sig med tilsynsmyndigheden ved fastsættelse af det interne kapitalniveau. Desuden skal tilsynsmyndigheden ifølge kompromisforslaget meddele et vejledende kapitalniveau til det enkelte institut, som i udgangspunktet vil være undtaget fra kravet om offentliggørelse i medfør af markedsmisbrugsforordningen (MAR). Ifølge kompromisforslaget kan de kompetente tilsynsmyndigheder kræve offentliggørelse af det vejledende kapitalniveau.

Revision af makroprudentielle værktøjer

I lyset af Kommissionens forslag om begrænsning af søjle II-kravet til mikroprudentielle formål indeholder kompromisforslaget en række ændringer af rammerne for brug af makroprudentielle værktøjer. De kompetente myndigheder vil have mulighed for at anvende disse værktøjer, men der stilles ikke krav om anvendelse. Ændringerne har til formål at sikre, at EU-landene fortsat har tilstrækkelig fleksibilitet til at adressere makroprudentielle risici, hvor der er behov for det. Kompromisforslaget forventes bl.a. at lægge op til følgende ændringer:

- Det gøres klarere, at der kan fastsættes både en systemisk kapitalbuffer (med formål at adressere generelle systemiske og makroprudentielle risici) og et SIFI kapitalbufferkrav (med formål at adressere risici, som systemisk vigtige kreditinstitutter indebærer for økonomien og det finansielle system).
- Det vil være muligt at anvende den systemiske buffer på særskilte sektorer (fx ejendomsmarkedet) og ikke nødvendigvis på alle institutters eksponeringer på én gang.¹⁷
- Den systemiske buffer kan fastsættes op til 3 pct. (af et instituts risikovægtede eksponeringer) med notifikation til Kommissionen, det europæiske systemiske risikoråd (ESRB) og EBA, mellem 3 og 5 pct., såfremt Kommissionen ikke gør indsigelse baseret på vurdering fra ESRB og EBA, og over 5 pct. efter godkendelse af Kommissionen. I dag skal Kommissionen godkende, når den systemiske buffer sættes over 3 pct.
- Muligheden for at anerkende andre EU-landes aktivering af den systemiske buffer tydeliggøres (såkaldt reciprocitet).¹⁸
- Et SIFI kapitalbufferkrav for andre SIFI'er end G-SIFI'er (dvs. SIFI'er, som ikke er G-SIFI'er men udpeget i landene som SIFI'er pga. deres systemiske betydning i landene) skal kunne fastsættes op til 3 pct. (af et instituts risikovægtede eksponeringer). I dag kan SIFI kapitalbufferkravet for andre SI-

¹⁷ Den systemiske buffer har til formål at adressere systemiske risici af længerevarende og ikke-konjunkturbetingede risici ikke allerede dækket af andre kapitalkrav. Bufferen kan variere på tværs af institutter eller en gruppe af institutter. Bufferkrav over 3 pct. kræver forudgående godkendelse fra Kommissionen.

¹⁸ Reciprocitet er fx relevant, når et kreditinstitut hjemmehørende i et land har en filial i et andet land, som gør brug af den systemiske buffer. Her kan instituttets hjemland aktivere den systemiske buffer fsva. filialens eksponeringer i det andet land.

FPI'er end G-SIFI'er højst sættes til 2 pct. Det bemærkes, at der allerede i dag kan sættes højere ekstra kapitalkrav til SIFI'er end 2 pct., enten ved at kombinere SIFI kapitalbufferkravet og den systemiske buffer eller ved alene at bruge den systemiske buffer.

- Et overordnet loft for det samlede bufferkrav (den systemiske buffer og SIFI kapitalkravsbuffere tilsammen) på 5 pct. Overstiger det samlede bufferkrav de 5 pct., kræves godkendelse af Kommissionen.
- ESRB skal samle og videreformidle information og notifikationer om EU-landenes anvendelse af de makroprudentielle tiltag
- Der skal ikke længere som i dag være en bestemt rækkefølge for anvendelsen af de makroprudentielle værktøjer, hvor værktøjer vedr. søjle I (risikovægte mv.) generelt skal overvejes anvendt før buffere. Det skal i stedet være muligt for EU-landene at anvende det mest hensigtsmæssige værktøj.
- Notifikationskravene ved brug af den kontracykliske kapitalbuffer forenkles.

Det bemærkes, at i Danmark anvendes i dag den systemiske buffer til at fastsætte ekstra kapitalkrav til danske systemiske vigtige institutter (SIFI-krav). Det ekstra kapitalkrav til danske SIFI'er udgør aktuelt 1-3 pct. afhængig af institutternes systemiske vigtighed (se bilag 2).

Aflønning

Med forslaget indføres en bagatelgrænse, hvor mindre institutter og variable lønninger kan undtages fra en række krav i aflønningsreglerne. Der undtages bl.a. fra instrumentkravet, som betyder, at 50 pct. af den variable løn skal udbetales i aktier eller lignende ejerandele, og udskydelseskravet om, at minimum 40 pct. af den variable løn skal udskydes til udbetaling over 3-5 år. Der undtages også fra kravet om, at for medarbejdere, der forlader virksomheden uden at gå på pension, skal udbetalingen af eventuelt skønsmæssigt fastsatte pensionsydelse udskydes i 5 år.

For alle institutter uanset størrelse gælder, at medarbejdere, hvis årlige variable løn er 50.000 EUR eller mindre, og hvor den variable løn ikke overstiger 25 pct. af deres samlede årlige løn, også vil falde under bagatelgrænsen.

Den foreslåede bagatelgrænse er en følge af, at mange EU-lande allerede har indført bagatelgrænser baseret på det almene EU-retlige proportionalitetsprincip. De nationale bagatelgrænser er ikke hjemlet i de eksisterende regler om aflønning i CRD IV og har således ført til forskellig praksis i EU.

Kommissionens forslag indebærer, at pengeinstitutter, realkreditinstitutter og fondsmæglerselskaber med en værdi på 5 mia. EUR eller mindre målt i gennemsnit over de seneste fire afsluttede regnskabsår, er omfattet af bagatelgrænsen. Landene kan ifølge Kommissionens og kompromisforslaget vælge at reducere denne grænse af hensyn til arten og omfanget af institutternes aktiviteter, deres interne organisation, og hvis relevant af hensyn til koncernens karakteristika. Landene kan ifølge kompromisforslaget også øge grænsen, men ikke til mere end 15 mia. EUR.

Der lægges derudover op til, at medarbejdere, hvis årlige variable løn er 50.000 EUR (som i Kommissionens forslag) eller mindre, og hvor den variable løn ikke overstiger 50 pct. af deres samlede årlige løn (sammenlignet med 25 pct. i Kommissionens forslag), omfattes af bagatelgrænsen. Landene kan ifølge kompromisforslaget vælge at reducere denne grænse ud fra hensyn til nationale forhold vedr. aflønning. Ifølge kompromisforslaget skal små institutter omfattes af bagatelgrænsen have et passende forhold mellem deres samlede variable og faste aflønning.

Det er vurderingen, at de danske aflønningsregler i udgangspunktet kan fortsættes med kompromisforslaget, idet indførelsen af en fælles EU-tilgang til bagatelgrænse dog kan medføre visse justeringer af udformningen af den nuværende danske bagatelgrænse vedr. variabel aflønning, dog ikke niveauet for denne grænse på 100.000 kr., som fortsat vil kunne opretholdes.

Når variabel aflønning er under bagatelgrænsen i dag, så gælder der ikke de begrænsninger vedr. den variable aflønning, som gælder for variabel aflønning, som overstiger bagatelgrænsen. Disse begrænsninger er, at mindst 50 pct. af den variable aflønning skal udbetales i instrumenter (aktier mv.), en udskydelsesperiode på mindst 3-4 år for udbetaling af den variable aflønning samt krav om at variabel aflønning tildelt i instrumenter ikke må afhændes af væsentlige risikotagere i en passende periode.

Udvalgte øvrige elementer i revisionen af CRD IV (se bilag 1)

Forslaget indebærer ændringer i beregningen af det beløb, som institutterne kan udbetale i udbytter mv. og betale i variabel løn. Formålet er at sikre, at institutternes kapitalgrundlag ikke udvandes.

Forslaget indebærer krav om, at finansielle holdingselskaber og blandede finansielle holdingselskaber skal have tilladelse af tilsynsmyndigheden og underlægges direkte tilsyn. Sigtet er at underlægge finansielle holdingselskaber og blandede finansielle holdingselskaber (fx bank og forsikringsvirksomhed i et selskab) de samme krav som andre kreditinstitutter underlægges på konsolideret niveau.

Forslaget indfører en pligt for tredjelandskoncerner om at oprette et datterselskab inden for EU, hvis koncernen har to eller flere institutter inden for EU. Kravet vil gælde koncerner, som enten er udpeget som G-SIFT'er, eller samlet har aktiver for mindst 30 mia. EUR inden for EU. Forslaget skal styrke og forenkle en eventuel afvikling af disse store institutter, som har moderselskab uden for EU.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke vedtaget sin holdning til Kommissionens forslag.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen finder foranstaltninger på EU-niveau mest hensigtsmæssige. Kommissionen fremhæver risikoen for konkurrenceforvriddning eller mindsket fri kapital bevægelighed som nye, forskelligartede *nationale* regler vil kunne medføre.

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da det er nødvendigt med ensartede regler for at sikre lige konkurrencevilkår og understøtte det indre marked i EU.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

CRD IV er generelt implementeret i lov om finansiel virksomhed med tilhørende bekendtgørelser. Vedtagelse af Kommissionens forslag til ændring af CRR og CRD IV forventes at medføre ændringer i lov om finansiel virksomhed og tilhørende bekendtgørelser. Revisionen af CRR vil være direkte gældende i Danmark. Revisionen af CRD IV skal efterfølgende implementeres i dansk lovgivning.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslagene forventes ikke at have direkte statsfinansielle konsekvenser. Forslagene bidrager til en mere robust finansiel sektor, der bedre kan modstå nye finansielle kriser, som alt andet lige mindsker statsfinansielle risici fra den finansielle sektor.

Samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslagene kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, da de kan bidrage til at styrke institutternes robusthed, finansiel stabilitet, vækst og beskæftigelse. Det kan således generelt have positive samfundsøkonomiske effekter at adressere risici i den finansielle sektor, som ikke i tilstrækkeligt omfang måtte være håndteret i den eksisterende regulering.

Forslagene forventes at medføre væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser, særligt i form af øgede kapitalkrav som følge af de nye markedsrisikoregler, en række nye krav til rapportering og offentliggørelse, mens der dog samtidig foreslås en række administrative lettelser for særligt små institutter. Sådanne konsekvenser skal ses i sammenhæng med forslagens samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Høringer

Der henvises til grund- og nærhedsnotat om revision af CRR/CRD IV af 28. februar 2017 oversendt til Folketingets Europaudvalg for gennemgang af høringen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene støtter generelt formålet med forslagene. Landene har tilkendegivet støtte til arbejdet med forslagene i forbindelse med vedtagelsen af køreplanen om bankunionen på ECOFIN 17. juni 2016.

Landene har forskellige holdninger til indholdet af forslagene og udformningen af de konkrete krav, herunder udformningen af de makroprudentielle rammer, hvor nogle lande ønsker relativt meget fleksibilitet, mens andre ønsker mindre, samt udformningen af tillægget til gearingskravet, hvor nogle lande ønsker, at tillægget skal omfatte alle SIFI'er og ikke kun G-SIFI'er, som kompromisforslaget lægger op til. Derudover drøftes fortsat, hvilke kreditinstitutter som skal tillades at være undtaget fra reglerne. Det bemærkes, at reglerne som udgangspunkt finder anvendelse for alle institutter, men at nogle institutter med særlige karakteristika, fx visse udviklingsbanker og erhvervsfremmende banker, er undtaget fra reglerne.

En række lande lægger som Danmark generelt vægt på, at der tages højde for særlige europæiske forhold, når globale standarder, herunder Basel-standarder, indføres i EU, mens andre lande omvendt lægger vægt på at EU-reguleringen skal være tættest muligt på Basel-standarderne.

En række lande har udtrykt skepsis overfor om det er muligt at opnå enighed om sagen på det kommende ECOFIN. Landene ser foreløbigt stadig en række udeståender, og det er endnu uklart, om landene vil kunne støtte en samlet løsning på basis af kompromisforslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil forhandle ud fra og tage stilling til et kompromisforslag på grundlag af nedenstående prioriteter. Der henvises også til regeringens holdning i grund- og nærhedsnotat om CRR/CRD IV af 28. februar 2017.

Det foreliggende kompromisforslag vurderes i tilstrækkelig grad at tage højde for de danske prioriteter, og man vil fra dansk side således kunne støtte en løsning på linje med dette forslag. Regeringen vil dog fortsat arbejde for yderligere sikring af de danske interesser i forslaget.

Regeringen støtter generelt formålet om at understøtte kreditinstitutternes robusthed og den finansielle stabilitet, kreditformidling, vækst og beskæftigelse. Regeringen finder det væsentligt at sikre, at allerede besluttede initiativer fungerer effektivt. Ny regulering bør således have et klart rationale og give reel merværdi sammenlignet med den store mængde af tiltag, som allerede er gennemført som opfølgning på krisen. Regeringen lægger vægt på, at ny finansiel lovgivning skal bidrage til finansiell stabilitet såvel som til øget vækst og beskæftigelse i EU.

Regeringen finder det afgørende, at implementeringen af globale standarder i EU, herunder Basel-standarder, tager hensyn til særlige europæiske forhold og velfungerende forretningsmodeller, f.eks. dansk realkredit. Kommissionens forslag og kompromisforslaget ligger som udgangspunkt godt ift. disse hensyn.

Regeringen lægger vægt på, at de risikobaserede kapitalkrav fortsat udgør ryggraden i kapitalkravsreguleringen i EU. Kalibreringen af nye metoder skal undersøges grundigt for at sikre, at krav til kreditinstitutters kapital afspejler risici på institut-

ternes eksponeringer. Det vil sikre en incitamentsstruktur, hvor større risiko også medfører højere kapitalkrav. Regeringen finder det derfor vigtigt at fastholde det af Kommissionen foreslåede generelle gearingskrav på 3 pct. og ikke højere, som tilfældet er med kompromisforslaget. Regeringen støtter ikke, at nationale systemisk vigtige kreditinstitutter (O-SIFF'er) pålægges et tillæg hertil, hvilket kompromisforslaget imødekommer.

Regeringen finder det vigtigt, at der eksisterer ét regelsæt, som er fælles for kreditinstitutter beliggende i og uden for bankunionen, så det indre marked bevares. Regeringen finder det positivt, at Kommissionens forslag fastholder et fælles regelsæt for alle EU-lande. Regeringen finder det derudover vigtigt, at der er mulighed for at tage højde for særlige nationale forhold på visse områder, og at national fleksibilitet og valgmuligheder bibeholdes i tilstrækkeligt omfang, hvor disse er begrundet i hensynet til særlige nationale forhold og systemer.

Markedsrisiko (revision af CRR)

Regeringen støtter det overordnede mål om en mere risikofølsom tilgang til opgørelsen af markedsrisiko, og at fastlæggelsen af kapitalkrav i tilstrækkelig grad afspejler et niveau, der kan rumme historisk observerede risikoniveauer. Regeringen lægger vægt på, at kapitalkravet vedr. beholdninger af danske realkreditobligationer i højere grad end i Kommissionens forslag afspejler den faktiske risiko. Regeringen arbejder derfor for at fastholde kompromisforslaget, der følger det danske forslag og således sikrer en bedre afspejling af den faktiske risiko end Kommissionens forslag.

Regeringen støtter, at den nye metode til opgørelse af markedsrisiko indføres over en begrænset årrække, fx en implementerings- og indfasningsperiode på samlet seks år. I den forbindelse arbejder regeringen for, at kalibreringen af de nye metoder undersøges grundigt, herunder at alle relevante forhold tages i betragtning.

Regeringen arbejder for, at markedsrisikoreglerne i højere grad tager højde for den danske fastkurspolitik, der medfører, at valuta- og renterisikoen mellem danske kroner og euro, og deraf også eksponeringer i euro, er stærkt begrænset. Regeringen arbejder derfor for at fastholde kompromisforslaget, der følger det danske forslag og således sikrer en bedre afspejling af den faktiske risiko end Kommissionens forslag.

Krav om Stabil finansiering (NSFR) (revision af CRR)

Regeringen støtter overordnet formålet med et stabilt finansieringskrav. Regeringen finder det positivt, at Kommissionen i forslaget i vid udstrækning tager hensyn til særlige europæiske forretningsmodeller, herunder det danske realkreditsystem, f.eks. gennem bestemmelser vedrørende ”indbyrdes afhængige” aktiver og passiver. Regeringen finder det i den forbindelse vigtigt at fastholde, at kravet anerkender den danske refinansieringslov.

Regeringen finder det endvidere vigtigt, at kompromisforslagets udvidelse af definitionen af ikke-obligatorisk OC fastholdes, så OC, der er stillet som følge af ratingforhold og anden kreditvurdering også omfattes af definitionen.

Gearingskrav (revision af CRR)

Regeringen støtter et harmoniseret generelt gearingskrav på EU-niveau i søjle I på 3 pct., og finder det afgørende, at det generelle gearingskrav ikke bliver højere end 3 pct. Regeringen støtter ikke, at nationale systemisk vigtige kreditinstitutter (O-SIF'er) pålægges et tillæg hertil, hvilket kompromisforslaget imødekommer.

Store eksponeringer (revision af CRR)

Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag vedr. store eksponeringer, herunder at de gældende undtagelser er fastholdt i forslaget. Regeringen lægger vægt på, at reglerne også fremover indeholder tilstrækkelig national fleksibilitet.

Rapportering og offentliggørelse (revision af CRR)

Regeringen støtter forslaget om proportionalitet i kravene til mindre institutters rapportering i form af færre eller mere simple indberetningskrav. Regeringen arbejder for, at der for visse rapporteringer, f.eks. på kapitalområdet, er mulighed for en hyppigere rapporteringsfrekvens, når en risikovurdering tilsiger dette.

Regeringen støtter også proportionalitet i offentliggørelseskravene. Regeringen arbejder for, at institutterne ikke pålægges unødige nye offentliggørelseskrav. Regeringen lægger vægt på, at det fastholdes, at det er muligt at offentliggøre institutternes solvensbehov (søjle II-krav) og det vejledende kapitalniveau.

Undtagelser fra kapital- og likviditetskrav (revision af CRR)

Regeringen støtter ikke Kommissionens foreslåede ændringer om at udvide mulighederne for undtagelse af datterselskaber fra kapital- og likviditetskrav og foretrækker at beholde de gældende regler på området, som vurderes bedre at sikre EU-landenes mulighed for at sikre finansiell stabilitet. Det støttes i det lys, at disse bestemmelser er udgået i kompromisforslaget.

Søjle II-kapitalkrav: Harmonisering, vejledende kapitalniveau og formål (revision af CRD IV)

Regeringen støtter generelt forslaget om en mere harmoniseret anvendelse af søjle II-kravet på tværs af EU-landene, herunder hvad angår det vejledende kapitalniveau og principperne for fastsættelsen heraf, men hvor der i højere grad end i Kommissionens forslag er den fornødne fleksibilitet til at adressere alle væsentlige institutspecifikke risici i søjle II-kravet. Regeringen kan støtte forslaget om fastsættelse af et vejledende kapitalniveau for hvert enkelt institut, hvor der lægges vægt på en tilstrækkelig fleksibilitet i udmøntningen overfor institutterne.

Regeringen kan støtte en begrænsning af søjle II-kravet til mikroprudentielle formål under forudsætning af, at værktøjerne til at adressere makroprudentielle risici revideres.

Revision af makroprudentielle værktøjer (revision af CRD IV)

Regeringen støtter generelt kompromisforslaget om en revision af de makroprudentielle værktøjer, som vurderes at fastholde landenes mulighed for at adressere makroprudentielle risici og opvejer, at landenes mulighed for at adressere makroprudentielle risici under søjle II begrænses med kompromisforslaget.

Aflønning (revision af CRD IV)

Regeringen finder generelt, at reglerne om aflønning er vigtige, da de bidrager til den generelle målsætning om begrænsning af overdreven risikotagning i den finansielle sektor. Regeringen lægger vægt på at fastholde de strammere danske regler for bonusser mv. til direktører, bestyrelser og andre væsentlige risikotagere i de finansielle virksomheder.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg gav forud for ECOFIN den 5. december 2017 regeringen mandat til støtte en generel indstilling på baggrund af det daværende kompromisforslag. Der henvises til samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 5. december 2017. Grund- og nærhedsnotat om CRR/CRD IV af 28. februar 2017 er oversendt til Folketingets Europaudvalg.

Bilag 1: Øvrige emner i revisionen af CRR/CRD IV

Kapitalkravsforordningen (revision af CRR):

- Standardmetoden for modpartsrisiko
- SMV-støttefaktor og behandling af infrastruktureksponeringer
- Eksponeringer mod centrale modparter (CCP's)
- Aktieinvesteringer i fonde
- Kontrol af investeringsselskaber

Standardmetoden for modpartskreditrisiko

Forslaget implementerer tre nye standardmetoder for opgørelse af kapitalkrav til modpartsrisiko vedr. derivattransaktioner på baggrund af en Basel-standard. Modpartsrisiko vedrører risikoen for, at modparten i en derivattransaktion misligholder sine forpligtelser inden endelig afvikling af transaktionen.

Forslaget indeholder tre nye standardmetoder:

- *Ny standardmetode*, der er mere risikofølsom, men også mere kompleks.
- *Simpel udgave af den nye standardmetode*, der kan anvendes af institutter, hvis balanceførte og ikke-balanceførte derivatforretninger er mindre end 10 pct. af instituttets samlede balance og 150 mio. euro.
- *En ny udgave af den oprindelige eksponeringsmetode*, som er mindre kompleks end den simple standardmetode, og som kan anvendes af institutter, hvis balanceførte og ikke-balanceførte derivatforretninger er mindre end 5 pct. af instituttets samlede balance og 20 mio. euro.

De alternative simple metoder skal ses i lyset af, at den nye standardmetode kan være byrdefuld at implementere og anvende for institutter med et mindre omfang af derivatforretninger. Hvis en af de to simple metoder anvendes, vil kapitalkravet blive opgjort mere konservativt end under den nye standardmetode.

Der er i kompromisforslaget ikke foretaget væsentlige ændringer ift. Kommissionens forslag.

SMV-støttefaktor og behandling af infrastruktureksponeringer

Kommissionen foreslår at udvide nedvægtningen af eksponeringer mod små og mellemstore virksomheder (SMV'er), hvilket alt andet lige vil medføre et lavere kapitalkrav for eksponeringer mod SMV'er.

I de nuværende regler kan et institut vælge at gange dets risikovægtede eksponering mod en SMV med 0,7619, forudsat at udlånet til denne SMV ikke overstiger 1,5 mio. euro. Overstiger udlånet 1,5 mio. EUR kan instituttet ikke anvende SMV-faktoren på den pågældende SMV.

Kommissionen foreslår dels at lempe SMV-faktoren til 0,7162, dels at udvide muligheden til også at omfatte eksponeringer mod SMV'er, der overstiger 1,5 mio. euro. Sidstnævnt sker ved at foreslå, at den del af den risikovægtede eksponering, der overstiger 1,5 mio. euro, kan ganges med 0,85.

Kommissionen foreslår ligeledes lavere kapitalkrav mod enheder, som er oprettet med henblik på at drive eller finansiere infrastruktur, som yder eller understøtter væsentlige offentlige tjenesteydelser. Den risikovægtede eksponering vil af institutionerne kunne ganges med en faktor 0,75 med revurdering efter 3 år.

Der er i kompromisforslaget ikke foretaget væsentlige ændringer ift. Kommissionens forslag.

Eksponeringer mod centrale modparter (CCPs)

Forslaget justerer på baggrund af en Basel III-standard kapitalkravene for institutionernes eksponering over for centrale modparter, CCP'er. En central modpart agerer mellemlid mellem parterne i en værdipapirhandel ved at agere modpart mod sælger og modpart mod køber og sikrer en ordnet afvikling af handlen.

Der er i kompromisforslaget ikke foretaget væsentlige ændringer ift. Kommissionens forslag.

Aktieinvesteringer i fonde

Forslaget justerer risikovægtningen af eksponeringer (i form af andele eller aktier) mod kollektive investeringsordninger (CIU), fx investeringsforeninger, på baggrund af en standard fra Basel-Komiteén. Ændringerne har til formål at gøre kapitalkravene til disse eksponeringer mere risikofølsom og internationalt konsistent.

Der er i kompromisforslaget ikke foretaget væsentlige ændringer ift. Kommissionens forslag.

Kontrol af investeringselskaber

Kommissionen foreslår, at revisionen af CRR og CRD IV ikke skal gælde for ikke-systemiske investeringselskaber, hvilket skal ses i lyset af, at Kommissionen har fremsat et særskilt forslag vedr. disse selskaber. Investeringselskaber er omfattet af det gældende CRR og CRD IV og er således i udgangspunktet underlagt mange af de samme kapitalkrav som pengeinstitutter mv. Investeringselskaber omfatter i Danmark fx fondsmæglerselskaber og investeringsrådgivere, som både kan være enkeltpersoner og finansielle virksomheder.

Der er i kompromisforslaget ikke foretaget væsentlige ændringer ift. Kommissionens forslag.

Kapitalkravsdirektivet (revision af CRD IV):

- Sammenhæng mellem kapitalgrundlag og maksimalt udlodningsbeløb
- Fritagne enheder

- Indførelse af ændrede bestemmelser om renterisiko
- Finansielle holdingselskaber og blandede finansielle holdingselskaber
- Intermediært moderselskab i Unionen

Sammenhæng mellem kapitalgrundlag og maksimalt udlodningsbeløb

Forslaget indebærer en revision af beregningen af det maksimale udlodningsbeløb (MDA). MDA fastlægger det beløb, som institutterne kan udlodde af den egentlige kernekapital, betale i variabel løn eller betalinger på hybride kernekapitalinstrumenter. Formålet med opgørelsen af MDA er, at der kan pålægges instituttet begrænsninger ift. udlodninger for at sikre, at kapitalgrundlaget ikke udvandes. Revisionen fastlægger også regler for, hvornår et institut anses for at bryde med det kombinerede bufferkrav. Forslaget indebærer, at et institut, som bryder det kombinerede bufferkrav, ikke må foretage udlodning vedr. egentlig kernekapital.

Instituttet begrænses ligeledes hvad angår udbetaling af variabel løn og bonusser, indtil instituttet har foretaget betalinger af renter mv. på hybride kernekapitalinstrumenter. Således får betalinger på hybride kernekapitalinstrumenter forrang i forhold til de øvrige restriktionsbelagte handlinger (udlodning i forbindelse med CET1 og udbetaling af variabel løn).

MDA skal beregnes på baggrund af den egentlige kernekapital, som ikke benyttes til at opfylde det samlede kapitalgrundlagskrav, søjle II-kravet og krav til nedskrivningseggede passiver (NEP-krav). Det betyder i praksis, at søjle II-kravet bliver en del af MDA-beregningen, hvilket den ikke har været hidtil. Derudover bliver NEP-kravet ligeledes en del af MDA-beregningen.

Der er i kompromisforslaget ikke foretaget væsentlige ændringer ift. Kommissionens forslag.

Fritagne enheder

Kommissionen foreslår at opdatere listen over institutter, der er undtaget fra bestemmelserne i CRD IV og CRR. Derudover foreslås det at give Kommissionen beføjelser til at opdatere listen over undtagne institutter ved en delegeret retsakt efter en række definerede kriterier.

Kommissionen foreslår også at begrænse muligheden for at lade andre virksomheder end kreditinstitutter modtage indskud fra offentligheden. I henhold til gældende ret kan andre virksomheder end kreditinstitutter modtage indlån fra offentligheden, når det er reguleret i nationale regler (undtagelsen anvendes hovedsagelig for almindelige virksomheders udstedelse af erhvervsobligationer).

Kompromisforslaget lægger op til at slette Kommissionens beføjelse til at vedtage en delegeret retsakt. Derudover lægger forslaget op til at fastholde gældende ret, hvor andre virksomheder end kreditinstitutter kan modtage indlån fra offentligheden, når det er reguleret i national ret. Samtidig stiller forslaget krav om, at alle anvendelser af undtagelsen skal indberettes til EBA.

Indførelse af ændrede bestemmelser om renterisiko

Kommissionens forslag indebærer nye regler for opgørelsen af renterisiko på positioner udenfor handelsbeholdningen, der dækker over risikoen for tab som følge af ændringer i renteniveauet. Det er eksempelvis renterisikoen på fastforrentede ind- og udlån og bankens egne obligationsudstedelser. Stigninger i renteniveauet kan indebære et fald i kursværdien af et instituts obligationsbeholdning.

Det foreslås, at der indføres flere stressscenarier for renteudviklingen, som institutterne skal beregne konsekvenserne af. Efter de eksisterende bestemmelser afkræves institutterne alene at beregne tabsrisikoen ved ét renteudviklingsscenarie.

Der er i kompromisforslaget ikke foretaget væsentlige ændringer ift. Kommissionens forslag.

Finansielle holdingselskaber og blandede finansielle holdingselskaber

Kommissionens forslag indfører krav om, at finansielle holdingselskaber og blandede finansielle holdingselskaber skal have tilladelse af tilsynsmyndigheden og underlægges direkte tilsyn. Sigtet er at underlægge finansielle holdingselskaber og blandede finansielle holdingselskaber de samme krav som andre kreditinstitutter underlægges på konsolideret niveau. Forslaget skal ses i lyset af, at introduktionen af en international standard fra Finansiell Stability Board om tabsabsorberende kapital (TLAC) ifølge Kommissionen kan give incitament til at lave gældsudstedelser ud af holdingselskaber, hvorfor der ifølge Kommissionen er behov for at indlemme holdingselskaber i det finansielle tilsyn.

Kompromisforslaget fastholder i det væsentligste Kommissionens forslag om at indføre krav om, at finansielle holdingselskaber og blandede finansielle holdingselskaber skal have tilladelse af tilsynsmyndigheden og underlægges direkte tilsyn. De væsentligste ændringer i kompromisforslaget er, at det præciseres, at der snarere er tale om en godkendelse fremfor en egentlig tilladelse.

Herudover adresserer kompromisteksten tilfælde, hvor den koncerntilsynsførende myndighed ikke er den samme som etableringslandets tilsynsmyndighed (værts-/hjemlandsproblematik) med krav om, at myndighederne skal arbejde sammen mhp. at træffe en fælles afgørelse. I tilfælde af uenighed lægger kompromisteksten op til, at sagen forelægges for den relevante europæiske tilsynsmyndighed (ESA, for enten bank (EBA), forsikring/pension (EIOPA) og værdipapirer/markeder (ESMA), der træffer den endelige afgørelse.

Intermediært moderselskab i Unionen

Forslaget indfører en pligt for tredjelandskoncerner om at oprette et datterselskab inden for EU, hvis koncernen har to eller flere institutter inden for EU. Datterselskabet skal fungere som "EU moderselskab" for de institutter, som er lokaliseret i EU, der individuelt og konsolideret skal opfylde betingelserne i CRR og CRD. Kravet vil alene gælde koncerner, som enten er udpeget som G-SIFI'er, eller sam-

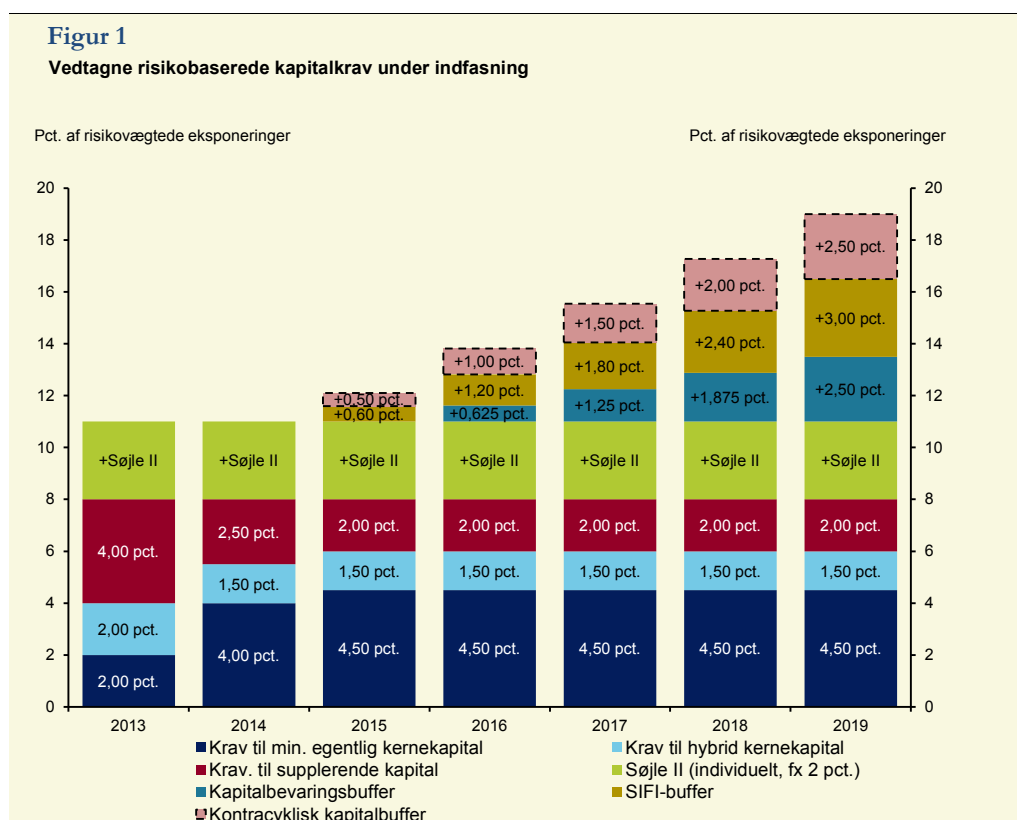
let har aktiver for mindst 30 mia. EUR inden for EU. Forslaget skal styrke og forenkle en eventuel afvikling af disse store internationale koncerner, som har moderselskab uden for EU.

Kompromisforslaget lægger bl.a. op til, at reglerne vedr. intermediært moderselskab i Unionen først skal finde anvendelse fire år efter direktivets ikrafttrædelse.

Bilag 2: Vedtagne risikobaserede kapitalkrav under indfasning

De risikobaserede kapitalkrav til banker og realkreditinstitutter er inddelt i søjle I-krav (de lovgivningsmæssigt fastsatte minimumskrav), et individuelt søjle II-krav og det kombinerede kapitalbufferkrav, som består af en kapitalbevaringsbuffer, SIFI kapitalkrav (som gennemføres ved brug af den systemiske buffer) og en kontracyklisk buffer. Samlet giver det et solvenskrav til hvert institut. CRR/CRD IV vedtaget i 2013 indebærer skærpede risikobaserede kapitalkrav, som er under indfasning frem til 2019, *jf. figur 1*. De stiplede bokse i figur 1 afspejler det maksimale niveau, den kan sættes til i de enkelte år.

De risikobaserede kapitalkrav søger at tage højde for risikoen på et instituts eksponeringer, fx udlån. Denne risiko udtrykkes gennem risikovægte på en eksponering, som er højere, desto større risikoen for tab er på en eksponering og omvendt. De risikovægtede eksponeringer (risikovægte for de enkelte eksponeringer ganget med de respektive eksponeringers størrelse) ganges med kapitalkravet (i pct.) for at opnå det nominelle kapitalkrav.

Anm.: Højere kapitalkrav i Danmark i medfør af EU's kapital- og likviditetskravsregler (CRR/CRD IV) indføres i perioden 2014-19, svarende til minimumskravene. Den kontracykliske kapitalbuffer kan fuldt indfaset variere fra 0 til i udgangspunktet 2,5 pct. afhængig af konjunkturerne (udlånsvækst mv.). Den modcykliske kapitalbuffer er aktuelt 0 pct. Søjle II-tillægget er institutspecifikt. Det ligger typisk i niveauet 2-3 pct. af et instituts risikovægtede eksponeringer, men kan være både lavere og højere. I figuren er et tillæg på 3 pct. angivet som illustration. Ekstra krav til danske SIFI'er er i intervallet 1-3 pct. Det bemærkes, at i Danmark anvendes i dag den systemiske buffer til at fastsætte SIFI-krav. Kravene til hybrid kernekapital og supplerende kapital kan dækkes af egentlig kernekapital, som er af højere kvalitet. Det kombinerede kapitalbufferkrav består af kapitalbevaringsbufferen, den kontracykliske kapitalbuffer og SIFI kapitalbufferen. Det kombinerede kapitalbufferkrav skal opfyldes med egentlig kernekapital.

Dagsordenspunkt 3: Bankpakken - Ændring af direktivet om genopretning og afvikling af kreditinstitutter (BRRD) og forordningen om den fælles afviklingsmekanisme (SRMR)

KOM(2016)851 og KOM(2016)852

1. Resumé

ECOFIN forventes 13. marts 2018 at drøfte den såkaldte bankpakke i form af forslag til yderligere at reducere risikoen for finansielle kriser (risikoreduktionstiltag). Der er tale om en lovgivningspakke vedr. bl.a. revision af krisehåndteringsdirektivet (BRRD) samt forordningen om den fælles afviklingsmekanisme (SRMR). Pakken indeholder også bl.a. en revision af EU-reglerne om kapitalkrav (CRR/CRD IV), jf. separat dagsordenspunkt.

Pakken af risikoreduktionsforslag blev fremsat 23. november 2016 og senest drøftet på ECOFIN 5. december 2017. Pakken omfatter generelt alle EU-lande, og indgår samtidig som et risikoreduktionstiltag i styrkelsen af bankunionen. Formandskabet lægger op til enighed om sagen på ECOFIN, men det er uklart, om det er muligt at opnå enighed på dette møde. Efter enighed i Rådet skal forslagene forhandles med Europa-Parlamentet.

Forslaget vedr. BRRD har som hovedformål at indføje en global standard for tabsabsorberede kapital for globale SIFI'er (TLAC-standard) i EU, samt at tilpasse det tilsvarende krav til nedskrivningsegne passiver (NEP-kravet), der allerede eksisterer for alle kreditinstitutter i EU, så TLAC- og NEP-kravene bliver konsistente. Formålet med ændringerne i SRM-forordningen er at indføje de samme substansændringer for de deltagende lande i bankunionen, herunder ift. at give de fælles myndigheder i bankunionen de direkte beføjelser, som BRRD giver de nationale myndigheder efter national implementering.

Notatet beskriver et prioriteret uddrag af sagen med fokus på udvalgte centrale emner i forhandlingerne og væsentligste danske prioriteter, og med udgangspunkt i kompromisforslaget, som det foreligger på tidspunktet for notatet til Folketingets Europaudvalg, men som kan blive justeret frem mod og evt. på ECOFIN. Der henvises til samlenotater til Folketingets Europaudvalg om sagen, senest forud for ECOFIN 5. december 2017, hvor Europaudvalget gav regeringen mandat til støtte en politisk enighed (generel indstilling) på baggrund af daværende kompromisforslag. Der henvises også til grund- og nærhedsnotat om BRRD/SRM-forordningen af 31. januar 2017 for yderligere oplysninger om indholdet af Kommissionens forslag.

Det seneste kompromisforslag fastholder på centrale områder generelt kompromisforslaget beskrevet i samlenotat forud for ECOFIN 5. december 2017, men indebærer også nogle tekniske ændringer. Bl.a. foreslås det, at kreditinstitutter med en samlet balance over en vis tærskel skal pålægges et minimumsniveau for NEP.

Det foreliggende kompromisforslag vurderes i tilstrækkelig grad at tage højde for de danske prioriteter, og man vil fra dansk side således kunne støtte en løsning på linje med dette forslag. Regeringen vil dog fortsat arbejde for yderligere sikring af de danske interesser i forslaget.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte 23. november 2016 en pakke af lovgivningsforslag vedr. regulering af kreditinstitutter i EU, som blev præsenteret på ECOFIN 6. december 2016. Pakken indeholdt bl.a. forslag til ændring af direktivet om genopretning og afvikling af kreditinstitutter og investeringsselskaber (BRRD)¹⁹ og forslag til ændring i forordningen om den fælles afviklingsmekanisme (SRM-forordningen), der gennemfører ændringerne i BRRD inden for bankunionen.

Baggrunden for forslaget til ændring i BRRD er bl.a. den globale standard ”Total Loss-Absorbing Capacity”-standard (TLAC). Standarden er udarbejdet af Financial Stability Board (FSB), som samler tilsynsmyndigheder, centralbanker og relevante ministerier fra de største økonomier og finansielle centre. TLAC skal sikre, at de største og vigtigste banker – de såkaldte globalt systemisk vigtige banker (G-SIFPer) – har tilstrækkeligt nedskrivningsegne passiver i en afviklingssituation.

Med nedskrivningsegne passiver forstås overordnet egenkapital (fx aktiekapital) eller gældsbeviser, hvis værdi kan nedskrives²⁰ af afviklingsmyndighederne i en situation, hvor banken skal krisehåndteres. Aktionærer kan således fx få nedskrevet værdien af deres aktiver i en afviklingssituation. TLAC-standarden gælder alene G-SIFPer²¹. Der er aktuelt ingen G-SIFPer med moderselskab placeret i Danmark.

Af nuværende BRRD følger, at EU-landenes afviklingsmyndigheder (i Danmark Finansiell Stabilitet og Finanstilsynet) skal fastsætte et individuelt minimumskrav til alle kreditinstitutters²² nedskrivningsegne passiver (NEP-krav²³). NEP-kravet skal stilles til alle institutter, dvs. ikke kun de globale SIFPer.

Mens TLAC-kravet er ens for alle G-SIFPer, fastsætter afviklingsmyndigheden NEP-kravet som et individuelt krav til det enkelte institut. NEP-kravet fastsættes, så det sikrer tilstrækkelig med passiver til at absorbere tab og evt. rekapitalisere instituttet, hvis det skulle blive nødlidende. EU-lande, herunder Danmark, er i gang med at stille NEP-krav, der skal være opfyldt fra 1. juli 2019²⁴.

Hovedformålet med forslaget er at indføre TLAC-standarden i EU for globale SIFPer, og at tilpasse NEP-kravet, så TLAC- og NEP-kravene bliver konsistente.

Retsgrundlaget for forslagene til ændring af BRRD og ændring af SRM-forordningen er artikel 114 i Traktat om Den Europæiske Unions funktionsmåde

¹⁹ I samme pakke indgik tillige separat ændringsforslag til BRRD fsva. harmonisering af kreditorrækkefølge. Rådet enedes om et kompromis på dette forslag 16. juni 2017, og Rådet og Europa-Parlamentet vedtog et fælles kompromis 15. november 2017. Der henvises til samlenotat sendt til Folketinget forud for ECOFIN 16. juni for en gennemgang af dette forslag.

²⁰ Den nominelle værdi af gældsbeviser og aktier kan nedskrives, og gældsbeviser kan konverteres til aktier.

²¹ Der er aktuelt 30 G-SIFPer på globalt plan, og 13 i EU. Nordea er nordens eneste G-SIFI.

²² Samt fondsmæglerselskaber

²³ På engelsk MREL- minimum requirement for own funds and eligible liabilities.

²⁴ Kravet indføres med en overgangsordning, så passiver der ikke er efterstillede i konkursordningen, men ellers opfylder de øvrige krav til NEP-passiver, kan tælle med i opgørelsen af NEP-kravet, indtil 1. januar 2022.

(TEUF), hvilket er samme retsgrundlag som det eksisterende direktiv og den eksisterende forordning. SRMR skal forhandles og vedtages af alle EU-lande, uanset deltagelse i bankunionen eller ej.

3. Formål og indhold

Forslagene indfører ændringer ift. følgende områder, som uddybes efterfølgende:

1. TLAC
2. Fastsættelse af NEP-krav
3. Konsekvenser af brud på NEP-krav
4. Interne NEP-krav
5. Undtagelser fra NEP-krav
6. Rapportering- og offentliggørelseskrav
7. Moratorium
8. SRM-forordningen

1. TLAC

Kommissionen foreslår i overensstemmelse med den globale standard at implementere TLAC-standarden for G-SIFI'er i EU-lovgivningen. Denne implementering sker vha. ændringer fordelt over BRRD, kapitalkravsforordningen (CRR) og kapitalkravsdirektivet (CRD). Kommissionen holder fast i den globale standard, hvilket betyder at TLAC-kravet er delt op i to krav:

- 16 pct. af et instituts risikovægtede aktiver fra 1. januar 2019, og 18 pct. fra 2022, og
- 6 pct. af et instituts ikke-risikovægtede aktiver fra 1. januar 2019, og 6,75 pct. fra 1. januar 2022.

Instituttet skal opfylde begge krav. Formandskabets kompromisforslag ændrer ikke på Kommissionens forslag på dette punkt.

2. Fastsættelse af NEP-krav

2.1 Beregning

NEP-kravet fastsættes i dag under BRRD som en procentsats af de samlede passiver (ikke risikovægtet). Kommissionens forslag ændrer dette således, at NEP-kravet, der fastsættes af de relevante afviklingsmyndigheder, er delt op i to krav:

- en procentsats af de samlede risiko-vægtede aktiver²⁵ og
- en procentsats ift. de samlede ikke-risikovægtede aktiver.

Instituttet skal opfylde begge krav. Denne tilpasning er begrundet i, at det ligger tættere på TLAC-tilgangen. De konkrete procentsatser fastsættes af afviklings-

²⁵ For at tilnærme NEP med TLAC foreslås det at NEP-kravet udtrykkes som en pct. af aktiverne.

myndigheden ud fra en individuel vurdering af risici i instituttet, den foretrukne afviklingsstrategi mv. Formandskabets kompromisforslag ændrer generelt ikke på Kommissionens forslag på dette punkt.

Det seneste kompromisforslag lægger dog op til, at kreditinstitutter med en samlet balance over en vis tærskel skal pålægges NEP-krav på mindst:

- 13,5 pct. af et instituts risikovægtede aktiver
- 5 pct. af et instituts ikke-risikovægtede aktiver

Kompromisforslaget lægger op til en sådan tærskel mhp. at flere institutter end G-SIF'er (der er omfattet af TLAC-kravet) bliver genstand for visse minimumskrav til NEP. Det seneste kompromisforslag lægger konkret op til en tærskel på 75 mia. euro (ca. 550 mia. kr.). Der lægges op til at indføre minimumskravene med det samme, og ikke via en gradvis optrapning som for TLAC.

2.2 Kalibrering og fleksibilitet

NEP-kravet består ifølge BRRD af to komponenter: et tabsabsorberingsbeløb og et rekapitaliseringsbeløb. NEP-kravet er summen af disse to komponenter. Der er i EU i dag retningslinjer²⁶ for, hvordan begge komponenter af NEP-kravet skal fastsættes. Disse retningslinjer overlader en vis fleksibilitet til afviklingsmyndighederne til at udforme den konkrete tilgang. Derudover er der begrænset fleksibilitet til konkret at justere et instituts NEP-krav ud fra fx instituttets forretningsmodel, risiko- eller finansieringsprofil.

Hvordan de to komponenter af NEP-kravet sættes, afhænger af den af afviklingsmyndigheden fastsatte afviklingsstrategi for, hvordan et institut håndteres, hvis det bliver nødlidende. Således vil et tabsabsorberingsbeløb være nødvendigt ved både videreførelse og afvikling af et institut, mens et rekapitaliseringsbeløb generelt alene vil være relevant ved en videreførelse af et institut i den ene eller anden form.

For *systemisk vigtige finansielle institutter (SIF'er)* er det generelt strategien i Danmark og i resten af EU, at SIF'erne i en afviklingssituation skal absorbere tab og rekapitaliseres og forblive på markedet, fordi de har en kritisk funktion for samfundsøkonomien. Begge NEP-komponenter vil således være relevante for SIF'er.

For *ikke-SIF'er* er det generelt strategien i Danmark, at der skal foretages en kontrolleret afvikling, hvor instituttets levedygtige aktiviteter bliver solgt, mens resten i en periode bliver videreført og afviklet i regi af Finansiell Stabilitet (FS). Her vil rekapitaliseringskomponenten af NEP-kravet være relevant i større eller mindre omfang. For ikke-SIF'er har nogle EU-lande den samme tilgang som Danmark, mens andre EU-lande afvikler sådanne institutter via mere formelle konkurspro-

²⁶ Kommissionens delegerede forordning 2016/1450 af 23. maj 2016

cedurer.²⁷ Ved rene konkurser vil rekapitaliseringskomponenten af NEP-kravet umiddelbart være mindre relevant.

Målet med tabsabsorberingsbeløbet er at kunne dække tab i en afviklingssituation. Retningslinjer i EU for denne del af NEP-kravet er, at det for alle pengeinstitutter vil blive sat lig med kapitalkravet inkl. kapitalbuffere²⁸.

I Danmark bliver tabsabsorberingsbeløbet for *ikke-SIFI'er* i udgangspunktet sat højere end kapitalkravet inkl. buffere, bl.a. for at absorbere de tab, der har vist sig at opstå grundet en strengere værdiansættelse af instituttet i afviklingssituationen ("valuation-2"-tillæg). For *SIFI'er* ventes det, at beløbet vil være lig kapitalkravet inkl. kapitalbuffere – idet *SIFI'er* som udgangspunkt videreføres²⁹, opstår ikke samme risiko for ændret værdiansættelse som for ikke-*SIFI'er*.

Tababsorberingsbeløbet vil ifølge Kommissionens forslag og det aktuelle kompromis, fremover skulle være lig med kapitalkravet inkl. buffere³⁰, og der vil ikke som udgangspunkt være samme fleksibilitet til at fastsætte et højere tabsabsorberingsbeløb som nu. Det kan kræve ændringer i den tiltænkte danske tilgang for ikke-*SIFI'er*.

Målet med rekapitaliseringsbeløbet er derimod at kunne rekapitalisere institutter, der skal forblive på markedet efter tabsabsorbering.

For *SIFI'er* vil der derfor generelt blive sat et rekapitaliseringsbeløb, der kan rekapitalisere hele *SIFI'en* i en afviklingssituation, og beløbet vil derfor i udgangspunktet være lig med instituttets kapitalkrav. Ifølge gældende EU-regler og Kommissionens forslag er der generelt fleksibilitet for de enkelte afviklingsmyndigheder til at bestemme, om dette rekapitaliseringsbeløb også skal inkludere kapitalbuffere eller ej. Det seneste kompromisforslag lægger op til, at rekapitaliseringsbeløbet for *SIFI'er* i udgangspunktet skal inkludere buffere³¹.

For *ikke-SIFI'er* er det generelle udgangspunkt i EU i dag, at rekapitaliseringsbeløbet vil blive sat til nul for pengeinstitutter, der vil blive afviklet via konkurs. For ikke-*SIFI'er*, hvor der planlægges en kontrolleret afvikling i stedet for konkurs, kan der sættes et rekapitaliseringsbeløb, der skal rekapitalisere den del af instituttet, der i en afviklingssituation ikke umiddelbart vil kunne videresælges og derfor ville skulle drives videre i en periode (i Danmark af FS). Der er sat sådanne krav i Danmark, da ikke-*SIFI'er* som hovedregel vil blive genstand for kontrolleret af-

²⁷ Den danske strategi skyldes, at det i Danmark vurderes at være i offentlighedens interesse at restrukturere og afvikle pengeinstitutter i regi af FS, hvis pengeinstituttet fungerer som primær bankforbindelse for detail- og erhvervs-kunder, eller har andre kritiske funktioner for realøkonomien. Derudover er det vurderingen, at sammenbrud i selv mindre institutter kan få negativ indvirkning på den finansielle stabilitet og skade tilliden til det finansielle system. Afvikling i regi af FS sikrer, at kunderne fortsat har adgang til deres midler efter iværksættelse af afviklingsforanstaltninger og nedskrivning af nedskrivningsegnede passiver, hvilket ikke er tilfældet ved afvikling ved konkurs.

²⁸ Et eksempel på kapitalkravets sammensætning er illustreret i figur 1 nedenfor.

²⁹ Efter at være blevet restrukturiseret og rekapitaliseret.

³⁰ Formelt det såkaldte kombinerede bufferkrav

³¹ Formelt en såkaldt Market Confidence Buffer (MCB).

vikling og delvis midlertidig videreførelse, og ikke konkurs. Kommissionens forslag og det seneste kompromis ændrer ikke væsentligt på det nuværende setup.

Tabel 1 giver en oversigt over de eksisterende retningslinjer i EU samt kompromisforslaget, og den hidtidigt planlagte danske tilgang.

Tabel 1

NEP-krav ifølge gældende regler og kompromisforslaget.

	Tabsabsorberingsbeløb	Rekapitaliseringsbeløb
SIFI	<u>EU</u> (i dag og med kompromis): Beløb = kapitalkrav inkl. buffere	<u>EU</u> (i dag): Beløb = kapitalkrav. Flexibilitet ift. buffere
	<u>DK</u> (i dag): Beløb = kapitalkrav inkl. buffere	<u>EU</u> (kompromisforslag): Beløb = kapitalkrav inkl. buffere
		<u>DK</u> (i dag): Beløb = kapitalkrav inkl. buffere
Ikke-SIFI (små og mellemstore institutter)	<u>EU</u> (i dag og med kompromis): Beløb = kapitalkrav inkl. buffere. Forslaget giver mindre fleksibilitet til at afvige end i dag.	<u>EU</u> (i dag og med kompromis): Beløb = Nul hvis instituttet håndteres i konkurs, ellers over nul, men under kapitalkrav
	<u>DK</u> (i dag): Beløb = kapitalkrav inkl. buffere + "valuation-2"- tillæg	<u>DK</u> (i dag): Beløb = over nul, men under kapitalkrav (institutterne håndteres i udgangspunktet ikke i konkurs).

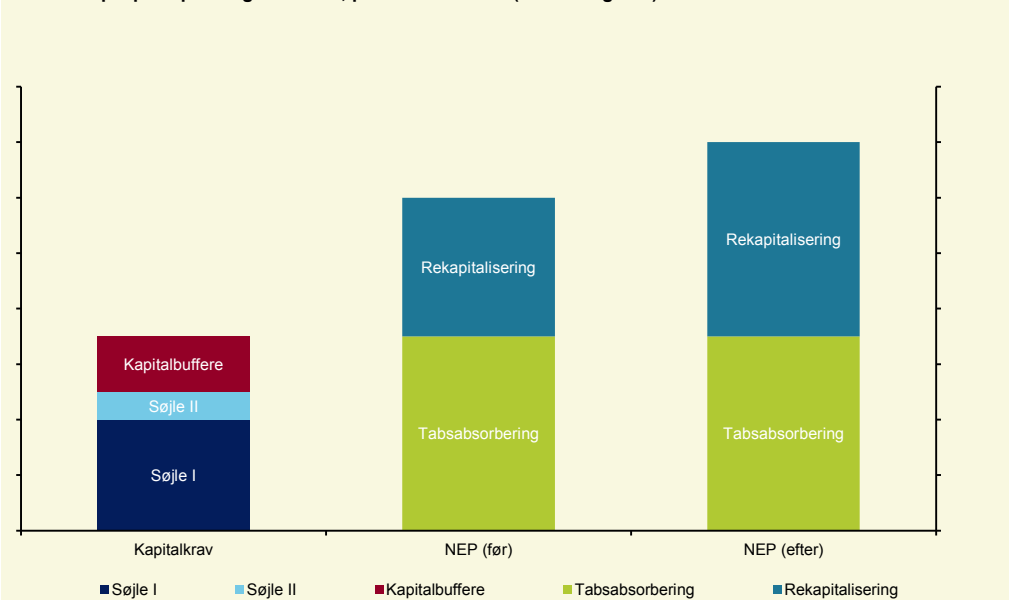
Anm.: "Valuation-2"-tillæg der som udgangspunkt skal dække det tab, som instituttet vil opleve som følge af den mere forsigtige værdiansættelse ved ophør af normal drift.

Kilde: Finansministeriet og Erhvervsministeriet

Et eksempel på sammensætningen af et europæisk SIFI-instituts NEP-krav i dag og med kompromisforslaget er søgt illustreret i *figur 1*.

Figur 2

Eksempel på kapital- og NEP-krav, pct. af instituttets (risiko-vægtede) aktiver for SIF'er

Anm.: Kapitalkravene er summen af de lovgivningsmæssige krav (søjle I), de institutspecifikke tillæg i kapitalkrav, fastsat af tilsynsmyndigheden (Søjle II), samt forskellige kapitalbuffere. Udgangspunktet i EU er i dag, at tabsabsorberingsbeløbet sættes lig med kapitalkravet inkl. buffere, mens det er op til den enkelte afviklingsmyndighed at bestemme, om rekapitaliseringsbeløbet bør inkludere buffere eller ej. I Danmark forventes det, at det vil blive sat inkl. buffere. Med det seneste kompromisforslag foreslås det, at rekapitaliseringsbeløbet skal inkludere buffere. De instrumenter, institutterne bruger til at overholde deres kapitalkrav, tæller i udgangspunktet også med ift. at overholde NEP-kravet.

Kilde: Finansministeriet, Erhvervsministeriet

2.3 Vejledning

Kommissionens forslag lægger som noget nyt op til et ”vejlednings”-koncept, så afviklingsmyndighederne har mulighed for at sætte et højere, men samtidig ”blødere” NEP-krav til det enkelte institut. I modsætning til NEP-kravet skal institutterne ikke til stadighed overholde NEP-vejledningen, men ved gentagne og grove overtrædelser kan afviklingsmyndigheden konvertere NEP-vejledningen til et ”hårdt” NEP-krav. Formandskabets kompromis afskaffer helt vejledningsbegrebet. I stedet foreslås at styrke NEP-kravet ved at øge rekapitaliseringsbeløbet for SIF'er, så det nu i udgangspunktet skal inkludere buffere, jf. ovenfor.

3. Brud på NEP-krav

Kommissionens forslag indfører nye harmoniserede bestemmelser om reaktioner i tilfælde af brud på NEP-kravet. Det tydeliggøres i denne bestemmelse, at der skal være en tæt koordination mellem tilsynsmyndighed og afviklingsmyndighed mhp. at der bl.a. kan træffes beslutning om, hvorvidt der skal sættes krav om udbytte-restriktioner. Kommissionen lægger op til, at der kan anvendes administrative sanktioner ved brud på NEP-kravet.

Formandsskabets kompromis præciserer, at ved brud på NEP-kravet i en periode på 6 måneder skal afviklingsmyndigheden i udgangspunktet fastsætte bl.a. udbytte-restriktioner. Forslaget berører ikke EU-landenes ret til at fastsætte og iværksætte

strafferetlige sanktioner og forpligter ikke EU-landene til at indføre administrative sanktioner.

4. Interne NEP-krav

På linje med TLAC-kravet foreslår Kommissionen, at der skal fastsættes interne NEP-krav i alle dele af en koncern. Det betyder, at udover at koncernen skal udstede NEP-instrumenter til eksterne investorer, så skal der også udstedes interne NEP-instrumenter, mellem de forskellige dele af en koncern. Fx skal datterselskaberne i en koncern udstede NEP-instrumenter til moderselskabet i koncernen. Formålet er, at såfremt et sådant datterselskab (med kritiske funktioner) er nødlidende, kan man nedskrive eller konvertere NEP-instrumenterne til egenkapital, og på den måde overføre datterselskabets tab til moderselskabet, og ad den vej rekapitalisere datterselskabet. Dette skal medvirke til at sikre, at koncernen kan holdes samlet i en afviklingssituation.

Kommissionen foreslår, at udstedelse af nedskrivningsegne passiver til opfyldelse af interne NEP-krav, helt eller delvist kan erstattes med garantier med sikkerhedsstillelse mellem moderselskabet og datterselskaber. Endvidere kan afviklingsmyndigheden i visse situationer fritage datterselskaber for de interne NEP-krav, fx hvis moder- og datterselskabet er beliggende i samme land.

Formandskabets kompromis begrænser muligheden for anvendelsen af garantier. Det vil kun være en mulighed mellem moder- og datterselskaber beliggende i samme land, og der vil skulle stilles sikkerhed på mindst 50 pct. af garantien.

5. Undtagelser for NEP-krav

BRRD overlader i dag til de enkelte EU-lande eller afviklingsmyndigheder selv at vurdere, hvorvidt realkreditinstitutter (eller andre tilsvarende institutter, der udlåner imod pant i fast ejendom, uden at modtage indlån) skal være omfattet af NEP-kravet.³²

Kommissionens forslag viderefører denne mulighed for at undtage realkredit fra NEP-kravet med yderligere præcisering særligt i relation til koncerner, hvor realkreditinstitutter indgår. Det fremgår nu tydeligt, at realkreditinstitutter kan undtages på individuelt niveau såfremt visse betingelser er opfyldt, og at de også skal undtages på koncernniveau, hvis de undtages på individuelt niveau. Formandskabets kompromis ændrer ikke Kommissionens forslag på dette punkt.

6. Rapportering og offentliggørelse

Der stilles aktuelt ikke eksplicite krav til indberetning af data til myndighederne (i Danmark Finanstilsynet) vedr. fastsættelse og overvågning af tilgængelige NEP-midler. Kommissionen foreslår, at EBA udarbejder en implementerende teknisk standard (ITS) til årlig indberetning af NEP-data. Med formandskabets kompromis bedes EBA udarbejde en ITS til halvårlig indberetning.

³² I Danmark er det besluttet netop at undtage realkreditinstitutter fra NEP-kravet. Der er imidlertid indført et særligt dansk krav til realkreditinstitutterne i form af en gældsbuffer på 2 pct. af realkreditinstitutternes samlede ikke-risikovægtede udlån.

I forhold til offentliggørelse af NEP er der aktuelt intet krav til dette. Kommissionen foreslår at indføre et krav om offentliggørelse af NEP-krav. Dette er fastholdt i formandskabets kompromis. Der gælder generelt de samme krav om rapportering og offentliggørelse af det interne NEP-niveau som for det eksterne NEP-niveau, ligesom der gælder de samme mulige konsekvenser for brud på disse krav.

7. Moratorium

Kommissionen foreslår, at EU-landenes afviklingsmyndigheder skal have beføjelser til diskretionært at udsætte kreditinstitutters honorering af krav og forpligtelser, fx ift. kreditorer (et såkaldt ”moratorium”). Med forslaget harmoniseres anvendelsesområde, den tidsmæssige horisont og de betingelser, der kan nødvendigøre, at tilsyns- eller afviklingsmyndigheden gør brug af disse beføjelser.

Redskabet kan ifølge forslaget anvendes både før afviklingsbetingelserne er opfyldt, og både under afvikling og restrukturering. Der introduceres således to forskellige redskaber, dels et før-afviklingsmoratorium, dels et efter-afviklingsmoratorium. Der lægges op til en maksimal udsættelse på 2 dage og udsættelsen kan for eksempel gives, fordi det er nødvendigt af hensyn til at kunne vurdere, om afviklingsbetingelserne er opfyldt.

I Kommissionens forslag var visse passiver undtaget muligheden for moratorium, bl.a. dækkede indskud. I formandskabets kompromis er dækkede indskud i udgangspunktet omfattet af moratoriet, men afviklingsmyndigheden skal kunne fravige fra dette i de konkrete tilfælde.

8. SRM-forordningen

Kommissionens forslag til ændringer af SRM-forordningen svarer indholdsmæssigt til BRRD-ændringerne, men er gældende for deltagere i bankunionen, dvs. eurolande og eventuelle deltagende ikke-eurolande (pt. ingen). Den parallelle form skyldes, at det institutionelle set-up i SRM er anderledes, fordi der er etableret en fælles afviklingsmyndighed (Single Resolution Board, SRB), der har ansvaret for at sætte NEP-krav for signifikante institutter i landene i bankunionen, og som således gennem SRM-forordningen skal tildeles de direkte gældende kompetencer, som i BRRD tildeles de nationale myndigheder efter national implementering.

Selvom det er SRB, der får en række af de beføjelser, der ellers tildeles de nationale afviklingsmyndigheder, er der lagt op til fortsat koordination mellem SRB og de nationale afviklingsmyndigheder i de deltagende lande. Formandskabets kompromis ændrer ikke på Kommissionens forslag på dette punkt.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til de foreslåede ændringer i BRRD.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen fremfører, at idet der er tale om implementering af internationale standarder, ville EU-landene hver især skulle iværksætte foranstaltninger til gennemførelse af standarden. For at undgå forskelligartede nationale regler, der kan skævvride konkurrencen, vurderer Kommissionen, at en harmoniseret tilgang til implementeringen af TLAC-relaterede bestemmelser, og de tilsvarende justeringer af NEP-kravene, er nødvendig. Det er regeringens vurdering, at forslaget generelt er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Det gældende direktiv om genopretning og afvikling af kreditinstitutter og investeringsselskaber er implementeret i dansk ret i lov om finansiel virksomhed og lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder samt tilhørende bekendtgørelser og vejledninger.

Kommissionens forslag til revision af BRRD vil indebære behov for ændringer i lov om finansiel virksomhed og lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder med henblik på, at lovgivningen tilpasses de nye definitioner og begreber, der introduceres. Desuden skal de nye krav vedrørende NEP implementeres i dansk lovgivning.

Ændringerne i SRM-forordningen vil ikke medføre behov for ændringer til dansk lovgivning, så længe Danmark ikke er medlem af Bankunionen.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have direkte statsfinansielle konsekvenser, da Finanstilsynets udgifter dækkes af den finansielle sektor. Forslaget er potentielt med til at gøre BRRD-regimet mere robust. Et robust BRRD-regime er med til at sikre formålet om, at stater ikke skal redde kriseramte banker, og vil i den forstand mindske statsfinansielle risici.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes umiddelbart at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet det kan bidrage til at styrke kreditinstitutterns tabs- og rekapitaliserings-evne, ikke mindst G-SIF'erne, hvilket kan understøtte finansiel stabilitet samt vækst og beskæftigelse. Det kan således have positive samfundsøkonomiske effekter at adressere risici i den finansielle sektor, som ikke i tilstrækkeligt omfang er håndteret i den eksisterende regulering.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at have positive administrative konsekvenser, da rapporteringskravene systematiseres og ensrettes, hvilket ventes at reducere de administrative omkostninger.

8. Høring

Kommissionens forslag blev sendt i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor med frist 4. januar 2017. Der henvises til Grund- og Nærhedsnotatet oversendt til Folketinget 31. januar 2017 for gennemgang af høringssvarene.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt opbakning til at implementere TLAC-standarden i EU-retten samt at sikre konsistens mellem TLAC- og NEP-kravene. Der er generelt delte meninger om bl.a. hvordan NEP-kravet udformes, og hvor stor fleksibilitet afviklingsmyndighederne skal gives ift. at sætte NEP-krav. Der ventes snarligt enighed om et kompromis på linje med det beskrevne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt implementeringen af TLAC-standarden i EU og støtter, at TLAC-kravet alene skal gælde for G-SIFI'er, da det lignende allerede vedtagne NEP-krav i udgangspunktet gælder for alle andre kreditinstitutter, hvilket understøtter lige konkurrencevilkår.

I forhold til indførelsen af minimumskrav til NEP for institutter over en vis størrelse (som ikke er udpeget som G-SIFI'er og dermed ikke omfattet af TLAC-krav), er regeringen skeptisk og foretrækker at minimumskravet fjernes eller at gruppen af underlagte institutter indskrænkes ud fra proportionalitetshensyn.

Regeringen støtter at NEP-kravet tilpasses til TLAC. Regeringen lægger vægt på, at afviklingsmyndigheden stadig skal have tilstrækkelig fleksibilitet til at foretage en individuel tilpasning af NEP-kravet, herunder fsva. tabsabsorberingsbeløbet.

Regeringen støtter, at der med forslaget formelt og reelt sikres den samme nationale valgfrihed ift. at stille NEP-krav til realkreditte, som i dag.

Regeringen er skeptisk over for Kommissionens forslag om, at udstedelse af nedskrivningseggede passiver til opfyldelse af koncern-interne NEP-krav, delvist kan erstattes med garantier, da der alt andet lige er større sikkerhed for, at midlerne fra udstedelse af nedskrivningseggede passiver vil være til stede i en tabs- og restruktureringsituation sammenlignet med garantier, hvor der ikke foretages betalinger før en eventuel aktivering. Regeringen kan støtte formandskabets kompromis på dette punkt, da brugen af garantier begrænses.

Regeringen støtter, at der med forslaget lægges op til, at EU-landene har valgmulighed mellem administrative og strafferetlige sanktioner. Regeringen støtter ligeledes muligheden for indførelsen af et moratoriumredskab.

Det aktuelle kompromis ligger overordnet på linje med det kompromis, der blev præsenteret for Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 5. december 2017. Der er dog i det seneste kompromisforslag foretaget nogle tekniske ændringer, herunder at afskaffe vejledningskonceptet og i stedet styrket rekapitaliseringsbelø-

bet samt lagt op til et lovgivningsmæssigt minimumskrav for NEP for kreditinstitutter af en vis størrelse, udover G-SIF'er, jf. ovenfor. Samlet set vil regeringen kunne støtte det seneste kompromisforslag som led i en samlet aftale.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev 2. december 2016 forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering ifm. forelæggelse af dagsorden for ECOFIN-rådsmødet 6. december 2016, hvor Kommissionen præsenterede den samlede lovgivningspakke. Sagen blev senest forelagt for Folketingets Europaudvalg til mandat ifm. forelæggelse af dagsorden for ECOFIN-rådsmødet 5. december 2017.

Dagsordenspunkt 4: Opfølgning på de landespecifikke anbefalinger fra 2017 og reformer vedr. produktivitet

1. Resume

På ECOFIN 13. marts ventes en generel orientering om EU-landenes opfølgning på landespecifikke anbefalinger fra 2017 samt en særskilt drøftelse af opfølgningen på de landespecifikke anbefalinger, der relaterer sig til produktivitet. Drøftelsen vil tage udgangspunkt i Kommissionens landerapporter og tilhørende horisontale meddelelse om opfølgningen på landespecifikke anbefalinger, der ventes offentliggjort 7. marts 2018.

2. Baggrund

Kommissionen ventes 7. marts 2018 at offentliggøre en pakke vedr. det europæiske semester med landerapporter og en samlet horisontal vurdering af EU-landenes indsats for at gennemføre reformer og følge op på landespecifikke anbefalinger fra 2017.

De enkelte landerapporter redegør for de respektive landes generelle økonomisk-politiske udfordringer, og omfatter dels Kommissionens vurdering af landenes opfølgning på sidste års landespecifikke anbefalinger (vedtaget 11. juli 2017), dels de dybdegående analyser vedrørende makroøkonomiske ubalancer for de 12 lande udpeget i varslingsrapporten 2018 (fra november 2017)³³.

Danmark er igen i år ikke udpeget til en dybdegående analyse. Landerapporten for Danmark ventes derfor primært at fokusere på de mere generelle økonomisk-politiske udfordringer samt opfølgningen på anbefalingen til Danmark fra 2017.

Landerapporterne og den tilhørende horisontale meddelelse vil sammen med de økonomisk-politiske prioriteter specificeret i Kommissionens vækstundersøgelse for 2018 og ECOFIN's konklusioner herom fra 23. januar danne baggrund for EU-landenes stabilitets- eller konvergensprogrammer og nationale reformprogrammer, der offentliggøres senest i april.

3. Formål og indhold

ECOFIN skal 13. marts drøfte reformindsatsen i EU-landene. Der ventes en generel orientering om landenes opfølgning på de landespecifikke anbefalinger med udgangspunkt i Kommissionens horisontale meddelelse vedr. implementeringen af anbefalingerne og landerapporterne med vurderinger af korrektion af makroøkonomiske ubalancer for de 12 udpegede lande. Kommissionens rapporter ventes offentliggjort 7. marts. Formandskabet har i forlængelse heraf også lagt op til en særskilt tematisk drøftelse af reformer og opfølgning på landespecifikke anbefalinger vedr. produktivitet, da de fleste EU-lande har udfordringer relateret til lav produktivitetsvækst. Som baggrund for drøftelsen ventes også præsentationer af landeerfaringer fra finansministrene i Nederlandene og Irland. Det tematiske fo-

³³ Bulgarien, Kroatien, Cypern, Frankrig, Tyskland, Irland, Italien, Nederlandene, Portugal, Slovenien, Spanien og Sverige.

kus ved den tilsvarende drøftelse under 2017-semesteret på ECOFIN i marts 2017 var forbedring af erhvervsklimaet.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europaparlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Drøftelsen vil ikke i sig selv have samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser. Initiativerne under det europæiske semester ventes at have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser, i det omfang en konsistent implementering af regler og landespecifikke anbefalinger bidrager til at understøtte makroøkonomisk stabilitet, velfungerende produkt- og servicemarkeder samt bæredygtig vækst og beskæftigelse i EU og i Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige EU-landes holdning til landerapporterne og opfølgningen på de landespecifikke anbefalinger fra 2017 kendes endnu ikke.

EU-landene ventes generelt at støtte, at der i Rådet fokuseres på opfølgning på og implementering af landespecifikke anbefalinger, herunder anbefalinger vedr. produktivitet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at der i Rådet fokuseres på EU-landenes implementering af landespecifikke anbefalinger. Det er et væsentligt element i at sikre robuste økonomier og forebygge nye kriser.

Regeringen støtter endvidere formandskabet i at fokusere på opfølgningen på landespecifikke anbefalinger relateret til at styrke produktiviteten. Lav og aftagende produktivitetsvækst er en væsentlig udfordring på tværs af mange EU-lande, herunder Danmark, og udbyttet af erfaringsudveksling på området potentielt stort.

Regeringen finder det generelt vigtigt at fastholde reformmomentum i EU-landene, ikke mindst i de aktuelle gode konjunkturer. Drøftelserne inden for rammerne af det europæiske semester på basis af landerapporterne og de landespecifikke anbefalinger kan bidrage positivt hertil ved at skærpe fokus på de muli-

ge positive resultater af reformer og ved at sikre udveksling af gode reformidéer og –erfaringer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 5: Rådskonklusioner vedr. revisionsrettens rapport om makroubalanceproceduren

1. Resume

ECOFIN skal vedtage rådskonklusioner vedr. Revisionsrettens beretning af 23. januar 2018 om makroubalanceproceduren.

Revisionsretten fremfører i sin beretning en vurdering af Kommissionens implementering af makroubalanceproceduren, samt en række anbefalinger på baggrund heraf. Revisionsretten anbefaler overordnet Kommissionen at styrke implementeringen af makroubalanceproceduren, herunder bl.a. ved at afspejle tilstedeværelsen af ubalancer klarere i de landespecifikke anbefalinger, ved i højere grad at benytte de korrigerende foranstaltninger i proceduren samt kommunikere beslutninger og analyser under proceduren klarere overfor EU-landene og offentligheden generelt.

I rådskonklusionerne tilkendes gives overordnet støtte til flere af budskaberne og anbefalingerne i revisionsrettens beretning.

Man kan fra dansk side støtte rådskonklusionerne med det ventede hovedindhold.

2. Baggrund

Revisionsretten offentliggjorde 23. januar en beretning vedr. makroubalanceproceduren ('Macroeconomic Imbalance Procedure', MIP), der udgør rammen for samarbejdet i EU om systematisk overvågning af makroøkonomiske ubalancer etableret i lyset af den finansielle krise.

Formålet med MIP'en er på et tidligt tidspunkt at identificere og forebygge potentielle skadelige interne og eksterne økonomiske ubalancer, eller gribe ind over for ubalancer, som er ved at udvikle sig eller har materialiseret sig, med henblik på at korrigere dem. MIP'en operationaliseres via en varslingsmekanisme med et 'scoreboard' bestående af et antal økonomiske indikatorer, som skal give en indledende indikation på ubalancer.

Kommissionen offentliggør i starten af det europæiske semester hvert år den såkaldte varslingsrapport ('Alert Mechanism Report', AMR) med værdier for de indikatorer, som indgår i scoreboardet. Rapporten vurderer indikatorernes udvikling i landene, og identificerer de lande, som har ubalancer eller er i fare for at opbygge ubalancer.

Efterfølgende foretager Kommissionen, på baggrund af Rådets drøftelse af varslingsrapporten, en dybdegående analyse af de lande, som vurderes at have eller være i fare for at få ubalancer. Der foretages således en grundigere vurdering af, om det pågældende land er påvirket af ubalancer og af disses karakter og risici.

Kommissionens dybdegående analyser vil kunne give anledning til forslag til Rådet om anbefalinger som led i de samlede landespecifikke anbefalinger under det europæiske semester eller egentlige henstillinger om at korrigere ubalancerne (ma-

kroubalanceprocedurens korrigerende del), afhængig af de identificerede ubalancers karakter. Hvis der vurderes at foreligge uforholdsmæssigt store ubalancer, kan Rådet således efter et forslag fra Kommissionen vedtage en henstilling til det pågældende land om at korrigere disse ubalancer. I opfølgning på en henstilling fremlægger det pågældende land handlingsplaner, og Rådet skal løbende tage stilling til, hvorvidt det pågældende land har taget effektive tiltag mhp. korrektion af ubalancerne.

Formålet med Revisionsrettens rapport er at vurdere designet og Kommissionens implementering af MIP'en.

Revisionsretten vurderer i rapporten, at MIP'en generelt har et passende design, men også at Kommissionen ikke har implementeret proceduren tilstrækkeligt effektivt.

Revisionsretten begrundet bl.a. sin vurdering med, at der ikke er en klar sammenhæng mellem ubalancerne identificeret i de dybdegående analyser og de landespecifikke anbefalinger foreslået af Kommissionen. Endvidere finder revisionsretten, at der i visse tilfælde har været inkonsistens mellem anbefalingerne til euroområdet som helhed og de landespecifikke anbefalinger rettet de enkelte eurolande. I rapporten påpeges det bl.a. også, at Kommissionen undertiden fastsætter en meget udfordrende tidsramme for gennemførelsen af de landespecifikke anbefalinger.

Revisionsretten støtter Kommissionens identifikation af ubalancer, men påpeger at analyserne af ubalancer er blevet mindre synlige, efter de er blevet inkluderet i Kommissionens landerapporter³⁴. Desuden vurderes MIP'en svækket af manglende gennemsigthed ift. kategoriseringen af ubalancerne.

Revisionsretten stiller sig endvidere kritisk overfor, at Kommissionen aldrig har anbefalet en aktivering af proceduren for uforholdsmæssigt store ubalancer, på trods af at flere EU-lande siden introduktionen af MIP i 2012 har oplevet store ubalancer af en sådan karakter.

Endelig bemærker revisionsretten i sin rapport, at varslingsrapporten ikke i tilstrækkelig grad understøtter en tidlig identifikation af ubalancer, da flere af indikatorerne til varslings af ubalancer først foreligger med nogle års forsinkelse..

Revisionsretten fremfører på baggrund af ovenstående vurdering en række anbefalinger i beretningen.

- Kommissionen anbefales bl.a. at sikre en mere klar og systematisk sammenhæng mellem de landespecifikke anbefalinger og de identificerede ubalancer, herunder ved ifm. anbefalingerne at specificere konkrete tiltag til at ned-

³⁴ Frem til og med det europæiske semester for 2014 offentliggjorde Kommissionen sine dybdegående analyser vedr. ubalancer som selvstændige rapporter.

bringe ubalancer, samt forhåndsvurdere og evaluere tiltagens effekter på ubalancer.

- Der opfordres også til at benytte en klar og forståelig kategorisering af ubalancerne i de dybdegående analyser. Kommissionen bør derfor vedtage og offentliggøre letforståelige kriterier for kategoriseringen af ubalancer.
- Kommissionen bør som udgangspunkt anbefale aktivering af proceduren for uforholdsmæssigt store ubalancer, når et EU-land vurderes at opleve uforholdsmæssigt store ubalancer eller offentligt forklare, hvorfor denne ikke åbnes.
- Kommissionen anbefales endvidere at offentliggøre de dybdegående analyser som selvstændige publikationer uafhængigt af landerapporterne og med et detaljeringsniveau svarende til sværhedsgraden af de identificerede ubalancer og kompleksiteten af de politiktiltag, der vurderes nødvendige for at adressere ubalancerne.
- Kommissionen anbefales at analysere, hvordan finanspolitikken i EU-landene påvirker eksterne ubalancer og konkurrenceevne og opfordres til at anvende MIP'en til at fremsætte anbefalinger til EU-landene, hvis finanspolitik vurderes at påvirke eksterne ubalancer.³⁵
- Revisionsretten anbefaler endvidere, at der i MIP'en tages højde for ubalancers konsekvenser på tværs af grænser, og at anbefalinger vedr. ubalancer til eurolandene skal være i overensstemmelse med anbefalingerne til euroområdet som helhed, herunder anbefalinger om overordnet finanspolitisk stramhedsgrad.
- Endeligt anbefales Kommissionen at styrke kommunikationen med offentligheden ift. vurderinger af ubalancer og anbefalinger om korrektion af ubalancer.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 13. marts at vedtage rådskonklusioner vedr. revisionsrettens beretning af 23. januar 2018 om makroudbalanceproceduren.

Der ventes i rådskonklusionerne lagt vægt på følgende:

- Rådet noterer sig Revisionsrettens vurdering og anbefalinger vedr. designet af MIP'en og Kommissionens gennemførelse af proceduren. Rådet noterer sig endvidere, at Revisionsretten som baggrund for beretningen bl.a. har undersøgt gennemførelsen af MIP'en i konkrete EU-lande.
- Rådet noterer sig Revisionsrettens konklusioner om, at MIP'en overordnet er designet på passende vis, men at gennemførelsen af proceduren ikke har været effektiv, og at Kommissionen desuden bør styrke kommunikationen relateret til proceduren.
- Rådet minder om, at formålet med MIP'en er at identificere, forebygge og korrigere potentielt skadelige makroøkonomiske ubalancer, der kan have

³⁵ Det fremgår ikke eksplicit af rapporten, men det kunne fx være situationer, hvor underskud på den offentlige saldo vurderes at medvirke til uholdbart store underskud på betalingsbalancen, eller et lavt offentligt investeringsniveau vurderes at medføre større betalingsbalanceoverskud, end hvad der kan retfærdiggøres af økonomien i øvrigt.

negativ indvirkning på økonomien i enkelte EU-lande eller i euroområdet eller EU som helhed. Rådet understreger, at MIP'en er et vigtigt værktøj til at håndtere økonomiske risici i EU.

- Rådet noterer sig, at MIP'en blev introduceret midt i den økonomiske og finansielle krise, hvorfor MIP'en i de første år hovedsagligt bidrog til overvågning og korrektion af eksisterende ubalancer i EU-landene. Rådet finder, at der har været en betydelig korrektion af ubalancer i disse år, men også forskel på indsatsen EU-landene imellem.
- Rådet erkender, at MIP'en løbende forbedres og styrkes via fortsat dialog mellem Kommissionen og EU-landene. Rådet finder, at MIP'en har medført et styrket fokus på tilstedeværelsen af makroøkonomiske udfordringer og har sikret grundlaget for at debattere, hvordan ubalancer adresseres. Rådet noterer, at MIP'ens succes afhænger af EU-landenes faktiske implementering af tiltag mhp. korrektion af ubalancer.
- Rådet understreger, at en forudsætning for EU-landenes opbakning til proceduren og implementering af anbefalinger relateret til ubalancer er en forudsigtelig, transparent og konsistent (på tværs af lande og over tid) gennemførelse af MIP'en. Rådet understreger vigtigheden af transparens fsva. Kommissionens analyser og metoder til vurdering af ubalancer, herunder særligt sammenhængen mellem Kommissionens analyser og kategorisering af ubalancer. Rådet anerkender samtidig de seneste års forbedringer fsva. Kommissionens informationsdeling i relation til proceduren.
- Rådet er enig i behovet for yderligere at styrke korrektionen af ubalancer, herunder ved at tydeliggøre sammenhængen mellem ubalancer og landespecifikke anbefalinger, samtidig med at man fortsat lader det være op til EU-landene selv, hvordan anbefalingerne implementeres. Rådet er endvidere enig i behovet for videre analyse af sammenhængen mellem finanspolitik og eksterne ubalancer og konkurrenceevne, i de tilfælde det vurderes relevant, alt imens procedurens fokus fastholdes på at reducere ubalancer. Rådet er også enig i, at effekterne af politiske tiltag specificeret i de MIP-relaterede landespecifikke anbefalinger bør analyseres yderligere og at Kommissionen skal benytte en klarere karakterisering af ubalancernes sværhedsgrad. Rådet er desuden enig i, at der i proceduren bør tages højde for ubalancers konsekvenser på tværs af grænser. Rådet anerkender, at Kommissionen allerede har gjort fremskridt i denne retning.
- Rådet bekræfter, at MIP'en bør anvendes til sit fulde potentiale, herunder med benyttelse af proceduren for uforholdsmæssigt store ubalancer, hvor det vurderes relevant af Kommissionen og Rådet. Rådet er enig i, at Kommissionen skal begrunde og forklare, hvis den ikke beslutter at aktivere den egentlige MIP-korrektionsprocedure for EU-lande med uforholdsmæssigt store underskud, og der ikke foreligger særlige omstændigheder.
- Rådet bifalder, at Kommissionen har lagt op til at acceptere de fleste af Revisionsrettens anbefalinger, og opfordrer samtidig Kommissionen til ifm. den planlagte revision af MIP'en i 2019 at afrapportere til Rådet hvordan man har følge op på anbefalingerne.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke statsfinansielle konsekvenser eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser. Det makroøkonomiske samarbejde og overvågning, som makroudbalanceproceduren er en del af, vil dog kunne have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang dette samarbejde og overvågningen bidrager til at understøtte sunde offentlige finanser og makroøkonomisk stabilitet og dermed holdbar vækst og beskæftigelse i EU-landene.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel opbakning til det foreliggende udkast til rådskonklusioner blandt EU-landene.

10. Regeringens generelle holdning

Man kan fra dansk side støtte rådskonklusionerne med det ventede hovedindhold.

Regeringen kan tage Revisionsrettens beretning vedr. makroudbalanceproceduren til efterretning og generelt støtte budskaberne i beretningen. Man er fra dansk side positivt indstillet overfor revisionsrettens anbefalinger om at styrke Kommissionens implementering af proceduren og opbakningen hertil i rådskonklusionerne. Samtidig er det vigtigt at understrege de enkelte EU-landes ansvar for at adressere ubalancerne.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 6: Forberedelse af G20-finansministermøde i Buenos Aires, 19.-20. marts 2018

1. Resume

ECOFIN vil fastlægge den fælles EU-holdning til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer i Buenos Aires, Argentina, 19.-20. marts 2018. Det er første finansministermøde under det argentinske G20-formandskab i 2018, og drøftelsen ventes at forberede G20-topmødet 30. november til 1. december 2018 i Buenos Aires. På det økonomiske og finansielle område vil prioriteterne for det argentinske G20-formandskab især være udfordringer i forhold til fremtidens arbejdsmarked og fremme af infrastrukturinvesteringer. Fra EU's side lægges bl.a. vægt på vigtigheden af, at bl.a. arbejdet med reformer af den finansielle regulering og det internationale skattesamarbejde forbliver højt prioriterede for G20 i 2018.

2. Baggrund

Argentina overtog 1. december 2017 det roterende formandskab for G20 fra Tyskland. Der afholdes topmøde for G20-landenes stats- og regeringschefer 30. november – 1. december 2018 i Buenos Aires, Argentina. De økonomiske og finansielle emner vil blive forberedt af G20-landenes finansministre og centralbankchefer på møderne 19.-20. marts i Buenos Aires, 19.-20. april i Washington samt 21.-22. juli i Buenos Aires. Derudover vil blive afholdt arbejdsmiddage for finansministrene (og centralbankcheferne) 11. oktober i forbindelse med IMF-årsmødet på Bali, Indonesien, og 29. november i forbindelse med G20-topmødet i Buenos Aires.

Argentina præsenterede i forbindelse med G20-stedfortrædermødet 1.-2. december 2017 sine prioriteter for G20-arbejdet frem mod topmødet. Temaet for G20 i 2018 er ”opbygning af konsensus for fair og holdbar udvikling”, og på det økonomiske og finansielle område, som i EU forberedes af ECOFIN, vil formandskabet prioritere hovedtemaerne fremtidens arbejdsmarked og investeringer i infrastruktur.

Der ventes fokus på de muligheder og udfordringer som de hurtige og betydelige teknologiske fremskridt bringer for **fremtidens arbejdsmarked** og dermed sikringen af fair og holdbar udvikling. Der lægges fra argentinsk side vægt på, at det med rette politikker bør sikres, at en omfavelse af teknologiske forandringer ikke fører til eksklusion eller social disintegration. Der lægges således vægt på behovet for at skabe flere og bedre jobs og sikre de nødvendige redskaber og muligheder til de, der står uden for beskæftigelse, eller risikerer at miste sit job pga. fx automatisering. Vigtigheden af uddannelse vil have særlig fokus hos det argentinske G20-formandskab, og der lægges vægt på behovet i mange lande for øgede investeringer i træning og uddannelse, som kan nødvendiggøre tilpasninger af sammensætningen af finanspolitikken og landenes strukturpolitiske prioriteter.

Det argentinske G20-formandskab fremhæver den **kritiske vigtighed af infrastruktur** for økonomisk udvikling, vækst og produktivitet. Der lægges vægt på det betydelige gab mellem behovet for og de gennemførte investeringer i infrastruktur

på globalt plan. Mobilisering af private investeringer vil således være en prioritet for G20 i 2018, og der ventes fokus på arbejdet med at udvikle infrastruktur som finansiell aktivklasse for investeringer, herunder bl.a. ved at forbedre projektforbere- delse, adressere datamangler i forhold til klarhed om investeringers afkast m.v., samt forbedre de instrumenter, der er designet til at finansiere infrastrukturprojek- ter. Der lægges vægt på, at udvikling af infrastruktur som en aktivklasse kan have stor betydning i forhold til at kanalisere private opsparinger over i investeringer i fx offentlig infrastruktur, effektiv transportservice, basal sanitet, energi og digitale forbindelser.

Derudover ventes generel argentinsk fokus på fortsatte G20-fremskridt på i de områder, der har været prioriteret højt af G20 under tidligere formandskaber. Det gælder bl.a. i forhold til **den finansielle regulering**, hvor fokus især vil være på færdiggørelse af de finansielle reformer og implementeringen heraf i G20-landene ("Basel III/IV"). På **skatteområdet** vil fokus være på rettidig implementering af landenes tilsagn i forhold til sikring af gennemsigtighed og informationsudveks- ling, herunder i forhold til bekæmpelse af skatteunddragelse og aggressiv skatte- planlægning inden for selskabsbeskatningen ("Base Erosion and Profit Shifting" - BEPS), samt på videreførelse af arbejdet under det tyske G20-formandskab om konsekvenserne for landenes skattesystemer af udbredelsen af digitale teknologier.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes at fastlægge den fælles EU-holdning (Terms of Reference) til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer 19.-20. marts 2018.

Der ventes i ECOFIN at være generel opbakning til det argentinske G20- formandskabs prioriteringer for arbejdet frem mod G20-topmødet i Buenos Aires 30. november – 1. december 2018. Samtidig ventes der i ECOFIN at være enig- hed om, at det vigtige G20-arbejde i forhold til reformer af den finansielle regule- ring, styrkelse af det internationale skattesamarbejde samt partnerskabet med afrikanske dialoglande inden for rammerne af det foregående tyske G20- formandskabsinitiativ, Compact with Africa, bør forblive vigtige prioriteter for G20 i 2018.

Den fælles EU-holdning til G20-mødet ventes at omfatte følgende elementer:

Økonomisk-politiske prioriteter for G20-landene

I lyset af det bredt forankrede opsving i den globale økonomi, bør fokus rettes mod håndtering af risici. Fra EU's side lægges således vægt på, at G20- prioriteterne for landenes aktuelle økonomiske politikker i højere grad fokuseres på genopbygning af finanspolitiske råderum, samtidig med at den langsigtede vækst søges øget via bedre sammensætning og kvaliteten af de offentlige udgifter og indtægter, samt på gennemførelsen af strukturelle reformer.

Fra EU's side bekræftes forpligtelsen til at holde den globale økonomi åben og regelbaseret, og til at holde det forpligtende globale økonomiske samarbejde på sporet.

Globalisering og teknologiske fremskridt bringer forventning om højere økonomisk vækst og strukturelle forandringer, der skaber nye jobs og sektorer i takt med at andre sektorer forsvinder. Fra EU's side lægges vægt på vigtigheden af en positiv tilgang til teknologiske forandringer. De økonomiske politikker bør fokusere på at sikre en passende sammensætning af de offentlige finanser, der understøtter væksten og sikrer finanspolitisk holdbarhed. Strukturelle reformer bør fremme bredt forankret og inklusiv vækst, samtidig med at der sikres velfungerende arbejdsmarkeder, der er fleksible og understøtter sikkerhed. Det er afgørende, at adgang til og kvalitet af uddannelse og livslang læring prioriteres, og at konkurrence og jobskabelse fremmes.

Infrastruktur

EU støtter G20-formandskabets prioritet i forhold til infrastruktur, herunder særligt udviklingen af infrastruktur som en aktivklasse, med henblik på at øge private investeringer. Det er vigtigt at arbejdet bygger videre på det hidtidige arbejde herom i G20, og EU støtter arbejdet i forhold til finansiering og styring af holdbar infrastruktur, herunder styrket projektforberejdelse, minimering af livstidsomkostninger samt håndtering af datamangler.

Internationalt skattesamarbejde

EU finder det vigtigt, at udviklingen af globale løsninger til beskatning af den digitale økonomi prioriteres. Således ser man frem til OECD's foreløbige rapport herom. Det er centralt at arbejde for en konsistent global tilgang. G20-arbejdet til sikring af skattegennemsigtighed bør intensiveres, herunder ved at opdatere OECD's liste over ikke-samarbejdsvillige jurisdiktioner og overveje defensive tiltag, samt ved nøje at overvåge implementeringen af tidligere tilsagn i forhold til BEPS og de internationalt aftalte standarder for automatisk informationsudveksling.

Finansiel regulering

Reformer af den finansielle regulering skal forblive en prioritet for G20. EU er forpligtet til at sikre fuld, rettidig og konsistent implementering af de aftalte reformer. Fra EU's side bydes den nylige aftale om færdiggørelse af Basel III ("Basel IV") velkommen. For at sikre lige vilkår for banker på globalt plan, og for at understøtte den finansielle stabilitet, bør alle de største jurisdiktioner sikre rettidig implementering af aftalen. EU finder det derudover vigtigt, at der sikres fremskridt i arbejdet med cybersikkerhed og det internationale samarbejde om de finansielle udfordringer relateret til teknologiske forandringer (Fin Tech), herunder i forhold til kryptovalutaer. EU støtter arbejdet i forhold til bæredygtig finansiering.

IMF og global finansiel governance

EU-landene er forpligtede til at arbejde for en rettidig aftale i forbindelse med IMF-forårsmødet i april 2019, og senest i forbindelse med årsmødet i oktober 2019, om tilpasning af IMF's permanente kvoteressourcer (15. kvotegennemgang), herunder en mulig ny formel til fastlæggelse af landenes kvote- og stemmeandele. Det skal betragtes som en integreret pakke, der omfatter aftaler om IMF's samlede ressourcebehov, tilpasning af kvoteandele landene imellem samt drøftelser om kvoteformlen. EU lægger vægt på, at forhandlingerne skal være forankret i IMF's egne organer. Perspektiverne i en mulig forøgelse af IMF's permanente kvoteressourcer bør fastlægges hurtigst muligt. EU-landene støtter tilsagnene fra IMFC og G20-lederne om at sikre et stærkt, kvotebaseret og velfinansieret IMF. Man ser fra EU's side frem til den kommende foreløbige rapport fra den nedsatte G20-gruppe af højtstående personer om den globale økonomiske og finansielle governance og de internationale finansielle institutioners rolle.

G20 Compact with Africa

EU støtter G20's styrkede dialog med Afrika ("G20 Compact with Africa"), som lanceredes i 2017 af det tyske G20-formandskab med henblik på at fremme holdbare private investeringer i Afrika, herunder i infrastruktur. EU finder det vigtigt, at de foreløbige ti frivillige dialoglande³⁶ implementerer de aftalte reformer til styrkelse af rammebetingelserne for private investeringer. EU støtter de igangværende initiativer til matchning af investorer og dialoglande i forhold til konkrete flag-skibsprojekter i landene.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Overordnet ventes G20-arbejdet som helhed at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk vækst og beskæftigelse samt finansiell og økonomisk stabilitet.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

³⁶ Benin, Elfenbenskysten, Egypten, Etiopien, Ghana, Guinea, Marokko, Rwanda, Senegal og Tunesien.

Sagen har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene ventes generelt at kunne støtte den fælles EU-linje til det kommende G20-møde.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter den fælles EU-linje i forhold til det argentinske G20-formandskabs prioriteringer, herunder at man støtter den af Argentina foreslåede fokus på især fremtidens arbejdsmarked og investeringer i infrastruktur. Samtidig finder man det vigtigt, at reformer af den finansielle regulering, styrkelse af det internationale skattesamarbejde samt G20-partnerskabet med afrikanske dialoglande (*Compact with Africa*), forbliver prioriteter for G20 i 2018.

Regeringen ventes at kunne støtte den fælles EU-holdning til det kommende G20-møde.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 7: Opdatering af EU's sortliste

1. Resume

Der vil på dagsordenen for ECOFIN 13. marts muligvis være et punkt vedr. EU-landenes fælles liste over ikke-samarbejdsvillige skattejurisdiktioner uden for EU (EU's sortliste over skattely). Yderligere tre lande har efter den løbende dialog med Adfærdskodeksgruppen for Erhvervsbeskatning (Code of Conduct for Business Taxation) forpligtet sig til at efterleve EU's kriterier, og ventes således flyttet fra sortlisten til en observationsliste over lande, der har afgivet tilsagn ift. efterlevelse af sortlistens kriterier.

Adfærdskodeksgruppen vil fortsætte overvågningen af samtlige lande, der har givet tilsagn med henblik på at sikre rettidig implementering af fornødne tiltag, herunder de tre pågældende lande.

2. Baggrund

ECOFIN vedtog 5. december 2017 rådskonklusioner med en fælles liste over ikke-samarbejdsvillige skattejurisdiktioner (EU's sortliste) med 17 lande, *jf. bilag 1*, som ikke efterlevede et eller flere af de opstillede kriterier vedr. skattegennemsigtighed, fair beskatning og BEPS-minimumsstandarder, *jf. bilag 2*, og heller ikke havde forpligtet sig til at efterleve disse kriterier. Rådskonklusionerne indeholdt tillige et annek 2 (en "observationsliste"), der oplyste de 45 lande, som ikke levede op til kriterierne, men som havde forpligtet sig til det, og disse landes planlagte tiltag og deres tidshorisont, *jf. bilag 3*.

I januar 2018 besluttede EU-landene enstemmigt at flytte 8 lande fra sortlisten til observationslisten, fordi disse lande i forlængelse af dialog med Adfærdskodeksgruppen havde forpligtet sig til at efterleve samtlige af de oplyste kriterier.

Der henvises i øvrigt til den kommenterede dagsorden, som blev oversendt til Folketinget 23. november 2017 forud for ECOFIN 5. december 2017.

3. Formål og indhold

Det er nu foreslået at flytte yderligere 3 lande³⁷ fra sortlisten til observationslisten på baggrund af disse landes efterfølgende kommunikation af forpligtelser til Adfærdskodeksgruppen om at efterleve de konkrete manglende kriterier, *jf. bilag 4*.

Opdateringen af sortlisten vil muligvis blive sat på dagsordenen for ECOFIN 13. marts 2018 eller på anden måde vedtaget af Rådet i nærmeste fremtid. Der er som i januar tale om en administrativ opdatering på basis af den proces og de kriterier, som blev besluttet politisk på ECOFIN 5. december. Opdateringen skyldes, at man ud fra objektive kriterier fagligt har vurderet, at landene på et tilstrækkeligt højt politisk niveau har forpligtet sig til at efterleve kriterierne.

Adfærdskodeksgruppen skal i overensstemmelse med rådskonklusionerne løbende opdatere både sortlisten og observationslisten. Det kan indebære, at yderligere

³⁷ Bahrain, Marshall Øerne og St. Lucia

lande flyttes fra sortlisten til observationslisten, hvis de forpligter sig til at efterleve de udestående kriterier, men også at lande flyttes fra observationslisten til sortlisten, hvis de ikke efterlever deres afgivne forpligtelser inden for de angivne frister. Rådet vil opdatere rådskonklusionerne mindst én gang om året.

I overensstemmelse med rådskonklusionerne har Adfærdskodeksgruppen genoptaget dialogen med de orkanramte lande, som har fået længere svarfrist³⁸, med henblik på efterfølgende at tage stilling til en evt. sortlistning af disse. Vurderingen af disse lande sker efter samme kriterier, som gælder de øvrige lande.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Bekæmpelse af skatteundgåelse er mest effektiv gennem fælles løsninger, og en fælles EU-sortliste har mere gennemslagskraft end en national. Derfor vurderes sortlisten i sin helhed og dermed også opdateringer heraf at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Opdateringen af sortlisten forpligter ikke i sig selv regeringen juridisk til at foretage ændringer i gældende lovgivning.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser (herunder konsekvenser for regioner og kommuner)

Opdateringen af sortlisten har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser. Større global efterlevelse af god skattepraksis i form af internationale standarder mht. gennemsigtighed, fair beskatning og implementering af BEPS-minimumsstandarder, kan have positive statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Opdateringen af sortlisten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser. Større global efterlevelse af god skattepraksis kan ligeledes have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Opdateringen af sortlisten har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser. Større global efterlevelse af god skattepraksis kan understøtte mere lige konkurrence mellem virksomheder i og udenfor EU, og dermed have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

³⁸ Amerikanske Jomfruøer, Anguilla, Antigua og Barbados, Bahamas, Britiske Jomfruøer, Dominikanske Republik, Saint Kitts og Nevis, Turks- og Caicosøerne

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes enstemmig støtte til opdateringen uden videre drøftelse, herunder i forlængelse af den brede enighed om vedtagelsen af sortlisten og de tilhørende kriterier og processer for den løbende opfølgning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støttede vedtagelsen af sortlisten og støtter opdateringen på basis af de politisk vedtagne kriterier og processer.

Det er positivt, at mange lande vælger at afgive forpligtelser, og udviklingen understreger, at sortlistning i sig selv påvirker landenes adfærd i den rigtige retning.

Regeringen lægger stor vægt på, at EU løbende nøje overvåger efterlevelsen af de tilsagn og forpligtelser, alle landene på observationslisten har påtaget sig.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg blev orienteret om arbejdet med sortlisten forud for vedtagelsen af denne i forbindelse med ECOFIN 5. december 2017.

Bilag 1. Sortlisten

Tabel 2

Liste over ikke-samarbejdsvillige tredjelande og jurisdiktioner

	Oprindelig sortliste vedtaget på ECOFIN 5. december 2017	Revideret sortliste vedtaget på ECOFIN 23. januar 2018	Foreslået ny sortliste Forventes vedtaget på ECOFIN 13. marts 2018
1	Amerikansk Samoa	Amerikansk Samoa	Amerikansk Samoa
2	Bahrain	Bahrain	Guam
3	Barbados	Guam	Namibia
4	Grenada	Marshall Øerne	Palau
5	Guam	Namibia	Samoa
6	Sydkorea	Palau	Trinidad og Tobago
7	Macao	Saint Lucia	
8	Marshall Øerne	Samoa	
9	Mongoliet	Trinidad og Tobago	
10	Namibia		
11	Palau		
12	Panama		
13	Saint Lucia		
14	Samoa		
15	Trinidad og Tobago		
16	Tunesien		
17	Forenede Arabiske Emirater		

Anm.: Lande markeret med gråt foreslås fjernet fra sortlisten.

Kilde: EU's adfærdskodeksgruppe og Kommissionen

Bilag 2. Kriterier for sortlisten

Kriterierne for, hvorvidt tredjelande optræder på sortlisten, vedrører

- Skattegennemsigtighed, dvs. at landet skal efterleve internationale standarder for informationsudveksling.
- Fair beskatning, dvs. at landet ikke må have foranstaltninger, der er skadelige i henhold til EU's adfærdskodeks for erhvervsbeskatning, eller facilitere aggressiv skatteplanlægning.
- Implementering af BEPS-minimumsstandarder, dvs. at landet skal opfylde de minimumsstandarder for selskabsbeskatning, som der er enighed om i OECD og G20.

Bilag 3. Observationslisten over lande, der har forpligtet sig til at efterleve EU's kriterier

Tabel 3

Observationsliste over lande, som har forpligtet sig til at efterleve EU's kriterier, jf. annek 2

	Oprindelig observationsliste vedtaget på ECOFIN 5. december 2017	Revideret observationsliste vedtaget på ECOFIN 23. januar 2018	Forslået ny observationsliste Forventes vedtaget på ECOFIN 13. marts 2018
1	Albanien	Albanien	Albanien
2	Andorra	Andorra	Andorra
3	Armenien	Armenien	Armenien
4	Aruba	Aruba	Aruba
5	Belize	Barbados	Bahrain
6	Bermuda	Belize	Barbados
7	Bosnien-Hercegovina	Bermuda	Belize
8	Botswana	Bosnien-Hercegovina	Bermuda
9	Caymanøerne	Botswana	Bosnien-Hercegovina
10	Cook øerne	Caymanøerne	Botswana
11	Curaçao	Cook øerne	Caymanøerne
12	Fiji	Curaçao	Cook øerne
13	Færøerne	Forenede Arabiske Emirater	Curaçao
14	Guernsey	Fiji	Forenede Arabiske Emirater
15	Grønland	Færøerne	Fiji
16	Hong Kong	Grenada	Færøerne
17	Isle of Man	Guernsey	Grenada
18	Jamaica	Grønland	Guernsey
19	Jersey	Hong Kong	Grønland
20	Jordan	Isle of Man	Hong Kong
21	Labuan	Jamaica	Isle of Man
22	Liechtenstein	Jersey	Jamaica
23	Makedonien	Jordan	Jersey
24	Malaysia	Labuan	Jordan
25	Maldiverne	Liechtenstein	Labuan
26	Mauritius	Macao	Liechtenstein
27	Montenegro	Makedonien	Macao
28	Nauru	Malaysia	Makedonien
29	Niue	Maldiverne	Malaysia
30	Ny Caledonien	Mauritius	Maldiverne
31	Oman	Mongoliet	Marshall Øerne
32	Peru	Montenegro	Mauritius

33	Qatar	Nauru	Mongoliet
34	Saint Vincent og Grenadinerne	Niue	Montenegro
35	San Marino	Ny Caledonien	Nauru
36	Schweiz	Oman	Niue
37	Serbien	Panama	Ny Caledonien
38	Seychellerne	Peru	Oman
39	Swaziland	Qatar	Panama
40	Taiwan	Saint Vincent og Grenadinerne	Peru
41	Thailand	San Marino	Qatar
42	Tyrkiet	Schweiz	Saint Vincent og Grenadinerne
43	Uruguay	Serbien	San Marino
44	Vanuatu	Seychellerne	Schweiz
45	Vietnam	Sydkorea	Serbien
46		Swaziland	Seychellerne
47		Taiwan	St. Lucia
48		Thailand	Sydkorea
49		Tunesien	Swaziland
50		Tyrkiet	Taiwan
51		Uruguay	Thailand
52		Vanuatu	Tunesien
53		Vietnam	Tyrkiet
54			Uruguay
55			Vanuatu
56			Vietnam

Anm.: Lande markeret med gråt foreslås fjernet fra sortlisten.

Kilde: EU's adfærdskodeksgruppe og Kommissionen

Bilag 4. Kriterier, som landene har forpligtet sig til at efterleve.

De 3 lande, som foreslås taget af sortlisten har forpligtet sig på de af kriterierne, som de hidtil ikke har mødt, *jf. tabel 3.*

Tabel 4**Kriterier, som 3 udvalgte lande har forpligtet sig til at efterleve**

Bahrain	Adfærdskodeksgruppen vurderer, at Bahrain hverken efterlever OECD's standarder mht. automatisk informationsdeling (kriterium 1.1) eller OECD's multilaterale konventioner for fælles administrativ assistance (MCMAA) (kriterium 1.3), og samtidig faciliterer offshore strukturer , der tiltrækker profit uden egentlig bagvedliggende økonomisk aktivitet (kriterium 2.2) og ikke har implementeret BEPS minimumsstandarder (kriterium 3.1). Bahrain har forpligtet sig til at eliminere samtlige skadelige elementer inden udgangen af 2018 .
Marshall Øerne	Adfærdskodeksgruppen vurderer, at Marshall Øerne hverken efterlever OECD's standarder mht. automatisk informationsdeling (kriterium 1.1) eller efterlever OECD's standarder for informationsudveksling på opfordring (EOIR) (kriterium 1.2), og samtidig faciliterer offshore strukturer , der tiltrækker profit uden egentlig bagvedliggende økonomisk aktivitet (kriterium 2.2) og ikke har implementeret BEPS minimumsstandarder (kriterium 3.1). Marshall Øerne har tidligere forpligtet sig til at leve op til kriterium 1.1 og 1.2 og har siden forpligtet sig til at eliminere resterende skadelige elementer inden udgangen af 2018 .
St. Lucia	St. Lucia anvender ifølge Adfærdskodeksgruppen diskriminerende skattestandarder (kriterium 2.1) og har ikke implementeret BEPS minimumsstandarder (kriterium 3.1) men har forpligtet sig på at eliminere skadelige elementer inden udgangen af 2018 .